

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2008

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2008

SISÄLLYSLUETTELO

1.	<i>Kaupungininsinöörin katsaus vuodelta 2008</i>	1
2.	<i>Toiminnan tarkoitus ja keskeiset tehtävät</i>	3
3.	<i>Yleisten töiden lautakunta</i>	3
4.	<i>Organisaatio</i>	5
5.	<i>Talous</i>	5
6.	<i>Henkilöstö</i>	9
7.	<i>Käyttötalouden talousarvion toteutuminen</i>	10
7.1.	<i>Katu- ja puisto-osasto</i>	12
7.2.	<i>HKR-Ympäristötuotanto</i>	18
7.3.	<i>HKR-Tekniikka</i>	21
7.4.	<i>HKR-Rakennuttaja</i>	24
7.5.	<i>Arkkitehtuuriosasto</i>	25
7.6.	<i>Hallinto-osasto</i>	27
8.	<i>Investoinnit</i>	29
	<i>LIITTEET</i>	32
	<i>Rakennushankeluettelo</i>	32
	<i>Suoritteet ja tunnusluvut</i>	38
	<i>Palkinnot</i>	40

Kansikuva: Kiertoliittymä

1. Kaupungininsinöörin katsaus vuodelta 2008

Rakennusvirastossa valmisteltiin vuoden aikana suurta muutosta, jossa tuotantoyksiköt siirtyivät vuoden lopussa Helsingin kaupungin rakentamispalvelu -nimiseen uuteen virastoon ja oman lautakuntansa alaisuuteen. Organisaatiomuutos selkeyttää rakennusviraston roolia ja asemaa Helsingin yleisten alueiden isäntänä, palveluiden ostajana ja julkisen rakentamisen asiantuntijana.

Valtakunnallisen tutkimuksen mukaan helsinkiläisten tyytyväisyys katujen hoitoon on parantunut. Kriittisintä palaute oli jalankulku- ja pyöräteiden avaruuden osalta.

Alueiden käyttöön hyväksyttiin uudet maksuperusteet. Lisäksi pääkaupunkiseudun kaupungit edellyttävät kaivutöistä vastaavilta kaivutyökoulutusta.

Pysäköintivirhemaksuja annettiin 19 % edellisvuotta enemmän. Valvontaa tehostettiin ja siihen saatiin myös lisää resursseja. Parcard-pysäköintimaksulaite on poistumassa käytöstä ja sen korvaa uudenaikainen Comet-maksulaite.

Talvi oli vähäluminen, jo toinen perättäinen. Vähäisistä lumitöistä syntyneet säästöt käytettiin alueiden turvallisuuden parantamiseen mm. suoja-aitoihin, katujen päällysteiden uusimiseen ja leikkivälineiden korjaamiseen.

Kyselytutkimus "Miksi kaupunkilainen roskaa?" tarjosi eväitä mm. nuorille suunnattavaan viestintään. Vuoden hitti oli Puhuva roskis. Neljä puhuvaa roskista puhuivat julkisuuden henkilöiden äänin, kun niihin heitti roskan. Keksintö keräsi huomiota maailmanlaajuisesti.

Kaupunkipuita, pensaita ja muuta kasvillisuutta verotti voimakkaasti kasvava villikanikanta. Tuhojen estämiseksi tutkittiin kanikannan vähentämisen keinoja ja suojattiin puistojen kasvillisuutta.

Vihervuoden kunniaksi Helsinki esitteli puistotarinoita median ja puhelinpalvelujen kautta. Vihervuoden 14 puistokävelyyn osallistui yhteensä 1730 kävijää.

Suurimpia valmistuneita katurakennushankkeita vuoden aikana olivat raitiotie 9:n katutyöt Aleksis Kiven kadulla, Fleminginkadulla ja Porthaninkadulla sekä Teollisuuskadun parantaminen. Crusellin sillan työt käynnistyivät.

Vuoden aikana rakennettuja uusia puistoja ovat mm. Eiranrannan korttelialueen puistot.

Esirakentamisen painopisteitä olivat Arabianranta, Ormuspelto, Fallapakka, Eiranranta ja Kivikon teollisuusalue.

Muille kaupungin hallintokunnille rakennutettiin mm. Läntistä yhteispäivystyssairaalaa, Kontulan uusi vanhustenkeskus, keskustan maanalaista huoltotunnelia ja Myllypuron harjoitushallia.

Ilmastonmuutokseen ja energiatehokkuuteen liittyvä asiantuntemus nousi keskeiseksi kaikissa kaupungin rakentamisen ratkaisuissa. Helsingin ekologistesti kestävän rakentamisen ohjelman palvelurakennuksia koskeva osio valmistui, samoin matalaenergiarakentamisen suunnittelu- ja rakennuttamisohje. Matalaenergiarakentamisen kohteita oli käynnissä viisi. Viraston asiantuntijat olivat mukana Vuosaaren sataman rakentamisessa mm. katuverkoston toteuttamisessa ja Tullin satamarakennuksen suunnittelussa. Muista erikoiskohteista mainittakoon Korkeasaaren visenttitarha ja Etelä-Amerikkatalo.

Töitämme on myös palkittu. Puhuvat roskikset saivat parikin palkintoa: vuoden viestintäteko ja kaupungin paras tempaus. Talvipuutarha palkittiin matkailualan talvielämyksenä. Vesalan aarrepuisto oli vuoden ympäristörakenne. Lisäksi asiantuntijamme ovat saaneet ammattialansa mitaleita ja muita tunnustuksia.

Matti-Pekka Rasilainen
kaupungininsinööri

2. Toiminnan tarkoitus ja keskeiset tehtävät

Viraston toiminnan tarkoitus

Toiminnan tarkoituksena on kestävä, kaunis ja toimiva kaupunki asukkaiden, yritysten ja maan pääkaupungin tarpeisiin.

Keskeiset tehtävät

Rakennusviraston tehtävänä on vastata Helsingin katujen, puistojen ja viheralueiden suunnittelusta, rakentamisesta ja kunnossapidosta. Myös kaupungin toimitilojen suunnittelu, rakentaminen ja korjausrakentamisen kuuluvat toimialaamme.

3. Yleisten töiden lautakunta

Yleisten töiden lautakunta kokoontui vuoden aikana 42 kertaa ja pöytäkirjaan kirjattiin 752 pykälää.

Vuoden 2008 aikana lautakunta antoi lausunnot useasta poikkeuksellisen laajasta suunnitelmasta tai selvityksestä. Näitä olivat mm. lausunnot rakentamis- palvelu- työryhmän työn lopputuloksesta ja rakentamisen tuotanto- organisaation kehittämisen jatkovalmistelusta, lausunnot Helsingin kaupungin meluntorjunnan toimintasuunnitelman luonnoksesta, Helsinki – Pietari – rautatieyhteyden rakentamisen esiselvityksestä, seudullisen joukkoliikenteen toimintaedellytysten kehittämissuunnitelmasta, hankepäätösesityksestä Länsi- metron rakentamiseksi ja Tiehallinnon laatimasta luonnoksesta meluntorjunta- suunnitelmaksi vuosille 2008 – 2012. Asemakaava- ja asemakaavan muutos- ehdotuksia koskevia lausuntoja annettiin mm. Vuosaaren merikeskuksen, Vuosaaren sataman ympäristön, Aurinkolahden venesataman ja Laajasalon keskuksen osalta.

Merkittäviä lautakunnassa käsiteltyjä projekteja olivat Helsingin kaupungin Siipossa ja Vantaalla omistamien alueiden luonnonhoitosuunnitelma 2008 - 2017, Sarvastonojan ja Sarvastonalueen eteläosan tulvansuojelusuunnitelma, Helsingin rantavyöhykkeiden tulvakohteiden määrittely, Eteläisten kaupunginosien aluesuunnitelma, Suutarilan aluesuunnitelma sekä Jollaksen ja Hevos- salmen itä-osan aluesuunnitelma.

Lautakunnan vuoden aikana hyväksymiä katusuunnitelmia olivat mm. Mannerheimintien välillä Pohjoisesplanadi – Aleksanterinkatu, Ruoholahden- kadun välillä Hietalahdenkatu – Albertinkatu, Uudenmaankadun välillä Yrjön- katu – Erottajankatu, Töölölahdenkadun, Eero Erkonkadun, Kansalaistorin ja Mannerheimintien kevyen liikenteen väylän Kiasman kohdalla sekä Uutiska- dun ja Radiokujan, Televisioaukion ja Studioaukion katusuunnitelmat.

Lautakunnan vuoden aikana hyväksymiä puistosuunnitelmia olivat mm.

Aino Actén puiston, Birger Jaarlin puiston, Pyhän Birgitan puiston, Itäisen Kaivopuiston, Ursininkallion, Rantakallion puiston, Lastenlehdon, Linnalahden puiston, Kiasmanpuiston, Musiikkitalon puiston ja Makasiinipuiston puistojen puistosuunnitelmat.

Lautakunta päätti 10.1.2008, että katujen kokonaisvastuulliseen ylläpitoon siirytään seuraavilla esikaupunkialueilla:

- Vuosaari
- Myllypuro – (vanha) Herttoniemi – Roihuvuori
- Kontula – Vesala – Kivikko

Lautakunta hyväksyi 18.3.2008 esityksen katujen kunnossapitomaksun korottamisesta esikaupunkialueilla.

LAUTAKUNNAN KOKOONPANO VUONNA 2008

KOK Matti Enroth (pj.),
varajäsen Martti Linnoaro

SDP Tuula Hänninen,
varajäsen Mauri Helovirta

KOK Matti Taina
varajäsen **SDP** Ulla Simovaara

KD Pekka Reinikainen,
varajäsen Anneli Louneva

Vas. Tea Vikstedt,
varajäsen Markku Vaara

Vih. Jussi Heinämies,
varajäsen Veli-Heikki Klemetti

Vih. Pörrö Sahlberg ,
varajäsen Marja-Leena Nousiainen

KOK Kirsti Inkeroinen-Kalliokoski ,
varajäsen Birgitta Myllymäki

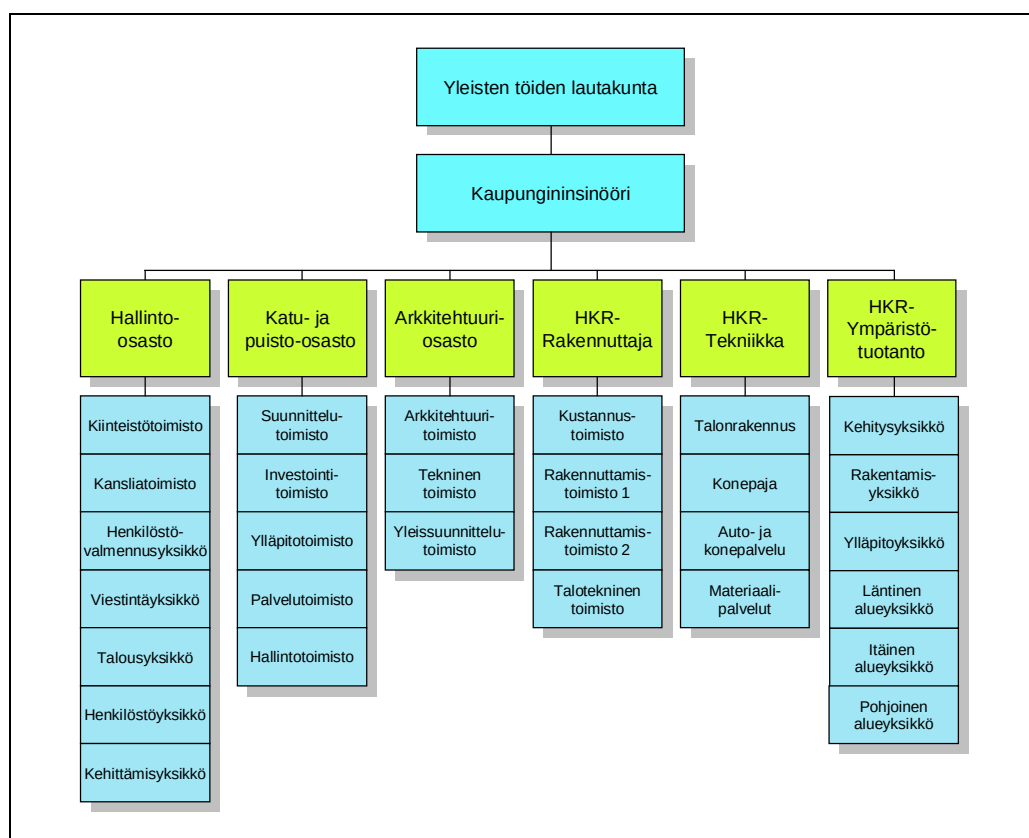
RKP Magnus Buchert
varajäsen Charlotte Granberg-Haakana

Kaupunginhallituksen edustaja
Tapio Laakso
varalla Otto Lehtipuu

4. Organisaatio

Yleisten töiden lautakunta ohjaa ja valvoo rakennusviraston toimintaa. Rakennusviraston päällikkönä toimii kaupungininsinööri.

Virastossa on kuusi osastoa. HKR-Ympäristötuotannon organisaatio uudistettiin yhdistämällä alueelliset katu- ja viheryksiköt. Uusittu organisaatio tuli voimaan 1.1.2008.

5. Talous

Rakennusviraston käyttömäärärahoilla hoidetaan katu- ja viheralueiden kunnossa- ja puhtaanapitoa sekä niihin liittyviä teknisiä palveluja. Katu- ja puisto-osasto vastaa viranomaisyksikkönä ylläpito- ja hoitotoimintojen suunnittelusta, tilaamisesta ja valvonnasta. Arkkitehtuuri-osasto tuottaa ensisijaisesti kaupungin tarpeisiin toimitila- ja muuhun rakentamiseen liittyviä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluja hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Tuotannollisista tehtävistä huolehtivat HKR-Ympäristötuotanto ja HKR-Tekniikka, jotka toimivat nettorahoitteisesti ja rahoittavat toimintakulunsa tuotteidensa ja palvelujensa myynnillä. HKR-Rakennuttaja toimii myös

nettorahoitteisesti ja tuottaa talonrakennuspalveluja pääasiassa muille hallintokunnille.

Toiminta laajeni

Tilinpäätöksen kokonaistulot olivat 265,6 milj. euroa ja kokonaismenot 335,8 milj. euroa. Toimintakate oli -70,2 milj. euroa. Viraston kokonaistulot kasvoivat 37,4 milj. euroa eli 16,3 % vuodesta 2007. Tulojen kasvuun ovat vaikuttaneet ensisijaisesti nettoyksikköjen myyntitulojen kasvu. Kokonaismenot kasvoivat 36,3 milj. euroa eli 12,1 %. Henkilöstömenot kasvoivat 8,4 % ja palvelujen ostot kasvoivat 23,3 %.

Toimintakate eli kokonaistulojen ja -menojen erotus parani edellisestä vuodesta 1,1 milj. euroa. Toimintakatteella rahoitetaan katu- ja viheralueiden ylläpidon, hallinnon ja muiden erillistehtävien hoito. Toimintakate osoittaa verovaroilla rahoitetun osuuden niistä viraston palveluista, joista ei peritä erillistä maksua asukkailta tai käyttäjiltä.

Käyttöomaisuuden poistot olivat 54,7 milj. euroa, jossa on 5,4 % kasvu edelliseen vuoteen. Käyttöomaisuuden poistot perustuvat poistosuunnitelmaan, jossa poistoajat on mitoitettu vastaamaan omaisuuden kulumista.

Tase

Rakennusviraston taseen loppusumman kasvoi 8,9 %. Taseessa esitetään viraston hallinnassa oleva käyttöomaisuus sekä viraston toimintaan liittyvä rahoitus- ja vaihto-omaisuus. Taseen velkoihin kuuluvat lyhytaikainen vieras pääoma ja sisäiset velat kaupungin keskuskassalle.

Käyttöomaisuutta ovat katu- ja viheraluerakentamisesta syntynyt omaisuus, alueiden kunnossapidossa käytettävät autot ja työkoneet sekä muu irtain omaisuus. Talonrakentamis- ja muun investointitoiminnan omaisuusarvot siirretään valmistumisen jälkeen kaupungin muiden hallintokuntien taseisiin.

Käyttöomaisuuden arvo on 689 milj. euroa. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna on 8,5 %. Valtaosa käyttöomaisuudesta eli 661 milj. euroa on katuja ja puistoja sekä niihin liittyviä kiinteitä rakenteita. Rakennusviraston käyttöomaisuus ei sisällä maapohjan arvoa. Autojen ja työkoneiden ja muun irtaimen omaisuuden arvo kasvoi noin 5,4 % 13,1 milj. euroon.

TULOSLASKELMA VUODELTA 2008		
	2008	2 007
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT		
* Myyntituotot	109 251	97 817
* Maksutuotot	12 413	10 571
* Tuet ja avustukset	265	302
* Vuokratuotot	20 295	19 386
* Muut toimintatuotot	11 505	9 196
* Valmistus omaan käyttöön	111 882	90 909
Yhteensä	265 604	228 180
TOIMINTAKULUT		
* Palkat ja palkkiot	66 546	61 669
* Henkilösivukulut	24 218	22 446
* Palvelujen ostot	180 320	156 601
* Aineet, tarvikkeet ja tavarat	33 464	29 239
* Avustukset	24	35
* Vuokrat	29 722	28 286
* Muut toimintakulut	1 492	1 223
Yhteensä	335 786	299 498
TOIMINTAKATE	-70 182	-71 318
Poistot ja arvonalentumiset	54 736	51 917
TILIKAUDEN TULOS	-124 918	-123 234

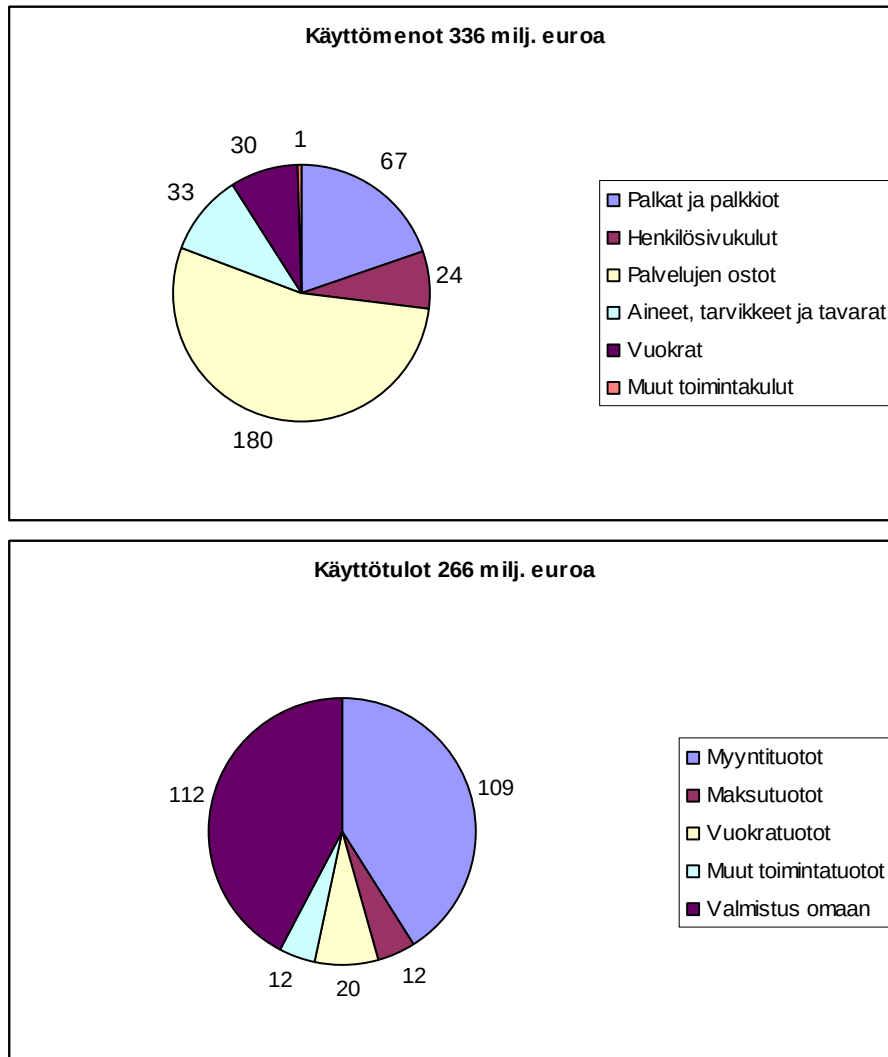
T A S E 31.12.2008		
	2008	2 007
	1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA		
<i>PYSYVÄT VASTAAVAT</i>	689 321	634 912
* Aineettomat hyödykkeet	13 375	14 529
* Aineelliset hyödykkeet	675 937	620 377
Rakennukset yhteensä	150	330
Kiinteät rakenteet ja laitteet	660 583	606 145
Koneet ja kalusto	13 186	12 510
Keskeneräiset hankinnat	2 018	1 393
* Sijoitukset	9	6
<i>VAIHTUVAT VASTAAVAT</i>	50 551	44 414
* Vaihto-omaisuus	12 482	11 158
Aineet ja tarvikkeet	1 145	1 220
Keskeneräiset tuotteet	11 337	9 938
* Lyhytaikaiset saamiset	38 059	33 246
Myyntisaamiset	36 736	32 540
Muut lyhytaikaiset saamiset	576	124
Siirtosaamiset	747	582

* Rahat ja pankkisaamiset	9	10
VASTAAVAA YHTEENSÄ	739 871	679 327
VASTATTAVAA		
<i>LYHYTAIKAINEN VIERAS</i>		
<i>PÄÄOMA</i>	59 535	51 281
* Saadut ennakot muilta	13 108	9 499
* Ostovelat	35 768	31 230
* Muut lyhytaikaiset velat	7 041	6 754
* Siirtovelat	3 618	3 797
<i>SISÄISET YHDYSTILIT</i>	680 337	628 046
* Lähte- ja käyttötilit	680 337	751 280
* Tilikauden alijäämä	0	-123 234
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	739 871	679 327

Kaikki sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat:

1. Työmatkaliikennettä palvelevat tärkeimmät kadut ja kevyen liikenteen väylät on aurattu ja liukkaudentorjunta tehty ennen klo 7.00.
2. Kaivutöistä aiheutuvia haittoja yleisillä alueilla vähennetään nopeuttamalla työhön käytettävää aikaa ja tehostamalla työmaiden jälkihoitoa.
3. Helsingin pääkaupunkirooliin liittyvät keskeiset alueet pidetään edustuskunnossa.
4. Rakennusvirasto laatii elinkaarikustannuslaskelman kaikista niistä talonrakennushankkeista, joiden perustamispäätöksen tekee valtuusto.
5. Töhrysten määrä on Helsingissä enintään 10 % vuoden 1998 alkukartoitukseen verrattuna.
6. Katupölyn määrä ei ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja.

6. Henkilöstö

Vakinaisen henkilöstön määrä lisääntyi

Vuoden 2008 lopussa rakennusviraston vakinaisen henkilöstön määrä oli 1 819, mikä oli 48 henkilöä enemmän kuin vuoden 2007 lopussa. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 46,6 vuotta, henkilöstöstä 58 % oli alle 50-vuotiaita.

Kaupungin järjestämä esimiesten johtamisvalmennuskoulutus jatkui ja tehtävä- ja urakiertomallin kehittelyä jatkettiin kaupunkitasoisissa työryhmissä.

Rakennusviraston palkkamenot olivat 66,5 miljoonaa euroa ja muut henkilöstömenot 24,2 miljoonaa euroa.

Henkilöstön määrä osastoittain 31.12.2008

	Vaki- naiset	Työl- listetyt	Oppi- sopimus- oppilaat	Muut määrä- aikaiset	Kaikki yhteensä	Vakinaiset 31.12.2007	Ero 07/08
KPO	238	0	0	10	248	223	15
RAK	104	0	0	5	109	96	8
ARK	43	1	0	1	45	40	3
TEK	426	8	31	52	486	417	9
YMP	919	49	23	76	1044	899	20
HAO	89	0	0	4	93	96	-7
YHT.	1819	58	54	148	2025	1771	48

7. Käyttötalouden talousarvion toteutuminen

Rakennusviraston vuoden 2008 taloudellinen tulos oli kokonaisuutena merkittävästi parempi kuin talousarviossa oli odotettu. Hyvä taloudellinen tulos on syntynyt toisaalta kustannussäästöistä ja toisaalta resurssien tehokkaasta käytöstä. Leuto ja vähäluminen talvi on säästänyt ylläpidon kustannuksia ja mahdollistanut korvaavien töiden tekemisen. Lisäksi vilkas rakentaminen on kasvattanut nettoyksiköiden tilauskantaa ja toimintamäärää. Näin koko kapasiteetti on ollut tehokkaassa käytössä ympäri vuoden.

Tuloja kertyi 43,4 milj. euroa enemmän kuin oli arvioitu. Kokonaismenot nousivat noin 37,6 milj. euroa talousarviota suuremmiksi. Toimintakate parani noin 5,8 milj. euroa talousarvioon verrattuna.

Tilinpäätöksen kokonaistulot olivat 265,6 milj. euroa ja kokonaismenot 335,8 milj. euroa. Toimintakate oli -70,1 milj. euroa ja toiminnan tulos -125 milj. euroa.

Rakennusvirasto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	99 213-	109 251-	10 038-	10,1
Maksutuotot	10 728-	12 413-	1 685-	15,7
Tuet ja avustukset	332-	265-	67	-20,2
Vuokratuotot	18 047-	20 295-	2 248-	12,5
Muut toimintatuotot	10 136-	11 505-	1 369-	13,5
Valmisteverastojen muutos		7	7	0,0
Valmistus omaan käyttöön	83 714-	111 882-	28 168-	33,6
Talousarviotulot	222 170-	265 604-	43 434-	19,5
Palkat ja palkkiot	63 193	66 546	3 353	5,3

Henkilösivukulut	23 405	24 218	813	3,5
Palvelujen ostot	154 326	180 320	25 994	16,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	28 444	33 464	5 020	17,6
Avustukset	35	24	11-	-31,4
Vuokrat	27 604	29 722	2 118	7,7
Muut toimintakulut	1 190	1 492	302	25,4
Talousarviomenot	298 197	335 786	37 589	12,6
Toimintakate	76 027	70 182	5 845-	-7,7
Poistot ja arvonalennukset	53 015	54 736	1 721	3,2
Tuottotavoite	400		400-	-100,0
Summa	129 442	124 918	4 524-	-3,5

7.1. Katu- ja puisto-osasto

Päätehtävänä on hoitaa yleisten alueiden eli katu- ja viheralueiden strateginen suunnittelu, investointihankkeiden laadun ja sisällön määrittely, hankkeiden toimeenpano ja ohjaus, ylläpidon laadun ja sisällön määrittely, hankinta ja ohjaus, pysäköinninvalvonta ja maksullinen pysäköinti, käytön ohjaus ja valvonta sekä asiakaspalvelu.

Katu- ja puisto- osasto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	9 474-	8 387-	1 087	-11,5
Maksutuotot	10 078-	11 803-	1 725-	17,1
Tuet ja avustukset	242-	226-	16	-6,4
Vuokratuotot	1 895-	2 291-	396-	20,9
Muut toimintatuotot	9 273-	10 342-	1 069-	11,5
Valmisteverastojen muutos		7	7	0,0
Valmistus omaan käyttöön	2 800-	2 821-	21-	0,7
Talousarviotulot	33 762-	35 863-	2 101-	6,2
Palkat ja palkkiot	7 854	8 043	189	2,4
Henkilösivukulut	2 880	2 936	56	1,9
Palvelujen ostot	82 733	80 735	1 998-	-2,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 575	2 033	458	29,1
Vuokrat	7 187	7 249	62	0,9
Muut toimintakulut	586	472	114-	-19,5
Talousarviomenot	102 815	101 467	1 348-	-1,3
Toimintakate	69 053	65 604	3 449-	-5,0
Poistot ja arvonalen- tumiset	49 000	50 967	1 967	4,0
Summa	118 053	116 571	1 482-	-1,3

Osaston strategiasta johdettu kehittämistyö hyvässä vauhdissa

Osaston toiminnan kehittäminen eteni monella rintamalla. Osaston strategias-
ta johdettu kehittämistyö painottuu edelleen omaisuuden, laadun ja kustan-
nusten hallintaan, tilaajan roolin vahvistamiseen ja osaavaan henkilöstöön.
Myös katu- ja puisto-osaston ja HKR-Ympäristötuotannon yhteiset kehittämis-
hankkeet etenivät mm. kumppanuussopimuksen osalta selkeyttäen sekä tilaa-
jan että tuottajan välisiä menettelytapoja. Osaston toimintajärjestelmä otettiin
käyttöön ja prosessien auditoinnit käynnistettiin. Hankerekisteri investointien ja
rakenteellisten kunnossapitotöiden ohjelmointiin valmistui. Tuote- ja palvelulin-

jauskokoelman koekäyttö alkoi. Hankintastrategian valmistelu eteni. Laatu-palkintokilpailun mukainen itsearviointi aloitettiin.

Helsinkiläisten tyytyväisyys yleisten alueiden hoidosta parani

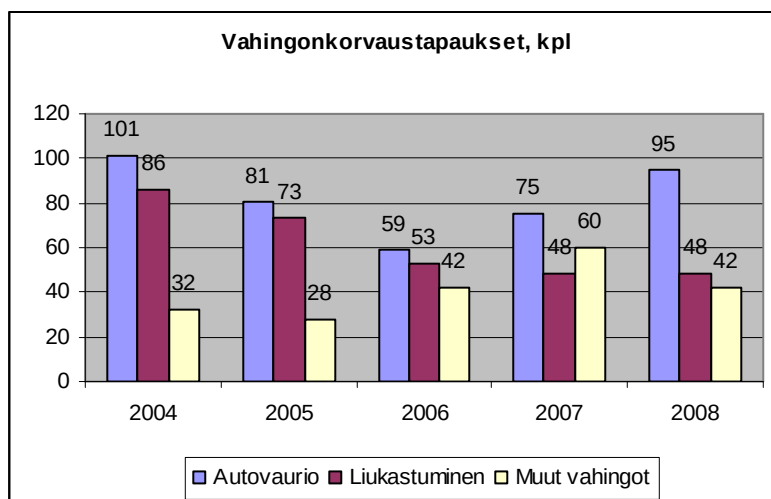
Valtakunnallisen teknisiä palveluja koskevan mielipidetutkimuksen tulokset osoittivat, että helsinkiläisten mielestä on katujen ylläpito parantunut ja saavut-
tanut saman hyvän tason kuin puistojenkin hoito.

Helsinkiläiset arvioivat liikennealueiden ylläpidon eli katujen ja kevyen liikenteen väylien puhtauden, siisteyden ja kunnan parantuneen viimeisen neljän vuoden aikana. Asukkaat olivat sitä mieltä, että myös talvihoidon eli lumenaurauksen tasot asuntokaduilla, pääkaduilla ja jalankulku- ja pyöräteillä sekä liukkaudentorjunnan jalankulku- ja pyöräteillä ja ajoradoilla ovat selvästi parantuneet. Lumenaurauksesta jalankulku- ja pyöräteillä asukkaat antoivat kaikkein heikoimmat arviot vaikka näissäkin tuloksissa on havaittavissa selvää edistystä.

Asukkaiden arvio keskustapuistojen, asuinaluepuistojen ja asuntoalueiden läheisten metsien hoidon tasosta sekä leikkipaikkojen siisteydestä ja varusteiden kunnosta oli säilynyt ennallaan. Kyselyyn vastanneista 75 % oli tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä keskustan puistojen hoitoon. Asuinalueiden puistojen hoitoon tyytyväisiä oli vastanneista 50 %. Myös leikkipaikkojen siisteyteen tyytyväisten osuus oli kasvussa (50 %).

Asiakaspalautteiden määrä ja sisältö

Vuonna 2008 asiakaspalautejärjestelmään kirjattiin noin 13 900 palautetta, +3 % enemmän kuin vuonna 2007. Puolet palautteista oli pysäköinninvalvontapyyntöjä. Edelliseen vuoteen verrattuna kasvoivat palautteiden määrät talvikunnossa- ja puhtaanapidossa +22 % ja rakenteellisen kunnossapidossa +7 %. Viheralueiden kunnossapidon palautteet vähenivät -16 % ja pysäköintivalvontapyyntö -8 %. Yli puolet palautteista tulee läntisen ja eteläisen piirin alueelta, samalta alueelta tulee myös eniten pysäköinninvalvontapyyntöjä.

Kaivutöiden haittoja vähennettiin

Uudet, alueiden käytön ohjausta paremmin palvelevat alueidenkäytön maksut otettiin käyttöön 1.3.2008 lukien. Kaivutöitä teettävien virastojen ja laitosten kesken solmittiin yhteisiä kunnallisteknisiä työmaita koskeva sopimus, jonka tavoitteena on vähentää kaivutöistä aiheutuvia haittoja töiden paremmalla yhteen sovittamisella.

Maanrakennusurakoitsijoille ja kaivutöitä teettävälle virastoille ja laitoksille järjestettiin kaksi kaivajakoulutustilaisuutta pääkaupunkiseudun yhteistyönä. Pääkaupunkiseudun kaupungit päättivät, että jatkossa kaivutöistä vastaavana toimimisen edellytyksenä on suoritettu kaivajakoulutus.

Pysäköinninvalvonnassa tekniikan ja toiminnan kehittämistä

Vanhentuneiden tietojärjestelmien korvaaminen uudella pysäköinnin valvonnan PASI -tietojärjestelmällä eteni mittavan valmistelutyön tuloksena vaikkakin suunniteltua hitaammin hankkeen laajuuden vuoksi. Eri vaihtoehtoja pysäköinnintarkastajien tulevasta työvälineestä kämmentietokoneesta tutkittiin. Pysäköinnin vanhan Parcard -maksulaitteen myynti ja lataus lopetettiin ja laite korvattiin uudella Comet -maksulaitteella.

Pysäköintivirhemaksukehotuksia annettiin 19 % edellisvuotta enemmän. Pysäköinnintarkastajien tehtäväkuvaa laajennettiin kokeiluluontoisesti eräisiin alueidenkäytön valvonnan tehtäviin.

Mielipidekysely osoitti, että kielteisesti pysäköinninvalvontaan suhtautuva helsinkiläisten joukko on erittäin pieni. Suuri enemmistö on tiedostanut pysäköinninvalvonnan työn tärkeyden ja on tyytyväinen työn tuloksiin.

Katujen ylläpidossa toinen perättäinen helppo talvi

Talvi oli toinen perättäinen vähäluminen talvi. Lumitöiden vähyyden vuoksi katujen ylläpidon määrärahat riittivät hyvin.

Taitorakenteisiin ja rakenteelliseen kunnossapitoon lisäsatsausta

Vähälumisesta talvesta johtuen talvihoidosta säästyneitä määrärahoja ohjattiin alueiden turvallisuuden parantamiseen. Rahat käytettiin kaluste- ja varustehankintoihin sekä vanhojen rakenteiden uusimiseen tai parantamiseen. Katualueilla raha käytettiin pääasiassa päällysteiden uusimiseen. Puistojen leikki- paikkojen ympärillä olevia suoja-aitoja uusittiin ja aitaamattomia leikkialueita aidattiin. Koira-aitauksia kunnostettiin mm. uusimalla aitoja ja jakamalla vanhoja aituksia kaksiosaisiksi.

Taitorakenteiden ylläpitoon käytettiin noin 27 % enemmän määrärahoja kuin vuonna 2007. Rakenteellisen kunnossapidon ohella lisääntyi panostus siltojen

tarkastuksiin, kuntotutkimuksiin sekä inventointeihin. Määrärahat eivät edelleenkään riittäneet pysäyttämään kunnossapitovelan kasvua.

Roskaantumisen vähentämisessä monia keinoja

Puhtaanapidon järjestelyissä noudatettiin aikaisempina vuosina hyviksi koettuja käytäntöjä, lisäksi roskaamista pyrittiin vähentämään myös viestinnän keinoin.

Virastojen yhteistyönä (rakennusvirasto, tietokeskus, ympäristökeskus) toteutettiin aiheesta *Miksi kaupunkilainen roskaa* kyselytutkimus. Tutkimuksen häkellyttäviä tuloksia olivat välinpitämättömyys toisista ihmisistä, rajojen puute ja se, että 8.luokkalaisten mielestä ”roskaaminen kuuluu kaupunkilaisuuteen”. Tutkimuksen pohjalta rakennusvirasto toteuttaa nuorille suunnatun nettivideokampanjan vuonna 2009.

Puhuva roskis -kampanja toi Helsingin keskustaan neljä puhuvaa roskista. Kampanja noteerattiin kotimaisen lehdistön lisäksi kolmessakymmenessä kansainvälisessä mediassa Fidzisaaria myöten. Kampanjassa roskaa roskastioihin heittäneet yllätettiin hausalla tavalla julkisuuden henkilöiden tervehdyksin.

Roskaantumisen vähentämiseksi toteutettiin *Pienet asiat ovat isoja asioita* -julistekampanja busseissa keväällä ja syyskesällä.

Metsien luonnonhoitotöitä tehtiin suunniteltua vähemmän

Koska luonnonhoidon linjaukset ja Sipoon korven luonnonhoitosuunnitelma eivät edenneet kaupunginhallituksen käsittelyyn, ei metsien hoidossa päästy suunniteltuun tavoitteeseen. Leudon talven ja maan routaantumattomuuden takia metsäkoneiden käyttö jäi lyhytaikaiseksi. Syksyllä metsien uudistustöitä ei päästy tekemään lainkaan. Sen sijaan resursseja kohdistettiin ulkoilureittien varsien hoitoon, yksittäisten puiden poistoon ja kuivuustuhojen korjaamiseen.

Puistojen riesana villikanit

Helsingin alueella oleva villikanikanta vahvistui ja villikanien tekemät kasvillisuustuhot puistoissa ja katuviherkaistoilla laajenivat. Kanikannaksi arvioitiin kesän alussa noin 7 000 yksilöä. Kanituhojen estämiseksi etsittiin keinoja kanikannan pienentämiseksi ja puistojen kasvillisuutta suojattiin laajasti kanta-kaupungin alueella.

Kukka-amppeleilla viihtyisyyttä ydinkeskustaan

Kluuvikadulla, Mikonkadulla ja Narinkkatorilla kokeiltiin näyttäviä kukka-amppeleita vihervuoden kunniaksi. Amppeleiden hoito ja kukinta onnistuivat sateisesta kesästä huolimatta erittäin hyvin. Kukka-amppeleet tulevat ilahduttamaan helsinkiläisiä tulevinakin vuosina.

Aluesuunnitelmia ja linjauksia

Katu- ja puistoalueiden arvoympäristöjen määrittely ja toimintaohjeet valmistuivat.

Vuoden 2008 aikana valmistuivat Ala-Malmin, Eteläisten kaupunginosien, Itäkeskus - Marjaniemen, Jollaksen, Kaarelan ja Käpylän aluesuunnitelmat.

Luonnonhoitosuunnitelmat valmistuivat Haagan, Kaarelan, Herttoniemen ja Kivinkalan, Keski-Vuosaaren ja Rastilan, Suutarilan ja Pukinmäki - Tapanila-Tapaninvainio - Ylä-Malmin -alueille.

Pääkadun kunto- ja tarvekartoituksen ohje valmistui. Mallihankkeena oli Mannerheimintie.

Vesiaiheiden ja suihkulähteiden kuntokartoitus ja kehittämis ehdotus valmistui.

Ulkovalaistuksen strategista suunnittelua vahvistettiin edelleen. Perinteistä katujen ripustusvalaisintyyppiä (ns. Y-valaisin) ja sen käyttöaluetta koskeva selvitys valmistui.

Kaupunkikalusteiden ja kasvien käytön linjausten ja ohjeiden valmistelutyö jatkui.

Helsinki kaikille -projekti

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa 2007 todettiin, että Helsingin kaupunginhallituksen hyväksymä esteettömyyssuunnitelma on ainutlaatuinen Suomessa. Helsinki kaikille -projekti on toiminut edelläkävijänä esteettömän ympäristön edistämisessä ja esteettömyyssuunnitelman tavoitteiden toteuttaminen on erittäin tärkeää varauduttaessa mm. väestön ikääntymiseen.

Vuonna 2008 Helsinki kaikille -projektin toiminnan painopiste siirtyi asiantuntija-avun antamiseen eri virastoille käytännön hankkeissa. Alueelliset esteettömyyssuunnitelmat laadittiin Herttoniemen, Herttoniemenrannan ja Roihuvuoren alueille. Toimitilojen esteettömyysvaatimukset ja työkalut esteettömyyden kartoittamiseen valmisteltiin terveysasemien, koulujen, päiväkotien ja uimahallien osalta. Lisäksi Helsinki kaikille -projekti osallistui Invalidiliiton esteettömyyden arviointimenetelmän kehittämisprojektiin ja Rakennustieto Oy:n RT-ohjekortti RT 93–10552 Asuntojen yhteiset piha- ja leikkialueet ajantasaistamiseen. Esteri-esteettömyystuotteiden näyttelyaluetta esiteltiin Via Nordica -seminaarin yhteydessä.

Toteutettuja uudistuksia

Myllypuro – Roihuvuori - Itäkeskus ja Vuosaaren alueet otettiin katujen ylläpidon kokonaisvastuun piiriin. Lisäksi Kaarelan sekä Kontula - Vesala - Kivikon yksityiset katujen hoidon alueurakat käynnistyivät 1.6.2008.

HKR-Ympäristötuotannon ajoneuvojen siirtoyksikkö liitettiin osaksi palvelutoimistoa.

Asiakaspalvelun toimivuutta ja laatua tutkittiin mystery shopping -menetelmällä. Puhelinpalvelu ja kasvokkain tapahtuva asiakaspalvelu olivat yleisesti ottaen erittäin hyvällä tasolla. Sähköpostipalvelua sen sijaan tulee huomattavasti parantaa.

Henkilöstön tilaajaosaamisesta ja yhteistyökyvystä tehtiin selvitys Innovatiiviset hankinnat & tuottavuus ja kilpailukyky -hankkeen yhteydessä.

Sähköistä asiointia kehitettiin ottamalla käyttöön sähköinen sijoitusluvan hakemis- ja käsittelymenettely yhden operaattoriasiakkaan kanssa.

Verkko-osallistuminen otettiin käyttöön luonnonhoito- ja aluesuunnitelmaprojekteissa. Käyttäjäkyselyiden verkkoversio vakiinnutti asemansa osana jokaisesta kyselyä.

Luonnonhoidon suunnittelumenetelmiä ja luonnonhoidon suunnittelujärjestelmää kehitettiin ottamalla suunnittelijoiden käyttöön GPS-tallennin, jolla maastossa voidaan tallentaa ja editoida inventointi- ja suunnittelutietoja.

Koira-aitausten säännöt uusittiin pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyönä. Uusitut yhtenäiset säännöt ovat käytössä Helsingin, Espoon ja Vantaan koira-aitauksissa.

Näkymät vuodelle 2009

Vuonna 2009 Helsinkiä rakennetaan satamakäytöstä vapautuvien alueiden takia ennätyksellistä vauhtia, myös katu- ja puistoinvestoinnit kasvavat voimakkaasti.

Katuinvestointien taso kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna noin 16 %. Pääosa kasvusta johtuu Länsisataman ja Kalasataman alueiden uudisrakentamisesta. Samalla joudutaan osittain tinkimään katujen peruskorjauksista. Myös rakentamattomien sorakatuja rakentaminen edistyy edelleen hitaasti.

Puistorakentamisen investointimääräraha kasvaa edelliseen vuoteen verrattuna noin 20 %. Kasvu johtuu erityisesti Eiranrannan ja Töölönlahden puistojen rakentamisesta, Kaivopuiston itäosan peruskorjauksesta sekä Jätkäsaaren puistojen suunnittelusta. Puistojen peruskorjauksiin panostamisen vuoksi joudutaan uudisrakentamista lykkäämään.

Ylläpidon määrärahat kasvavat noin 11 %. Katujen kokonaisvastuuhoito käynnistyy Malmi - Tapaninkylä alueella, jonka jälkeen kaikki esikaupunkialueet on otettu kokonaisvastuun piiriin. Ylläpidon määrärahan kasvuun vaikuttavat myös Sipoon liitosalueen kustannukset sekä Siisti Stadi -projektin päättyminen ja tehtävien siirtyminen osaksi ylläpitotöitä. Ylläpidon määrärahat eivät

kuitenkaan vieläkään riitä järjestelmällisesti vähentämään aikaisempina vuosina kertynyttä korjausvelkaa.

Kaivutyöhaittojen vähentämiseen tähtäävä toiminta jatkuu edelleen laajalla rintamalla. Yhteinen kunnallistekninen työmaa -konsepti otetaan käyttöön valituissa kohteissa. Kaivajakoulutus ja reklamointikäytäntö jatkuvat, samoin raportointi johtajistolle.

Pysäköinninvalvonnan uuden Pasi -tietojärjestelmän toteuttaminen alkaa ja sen avulla sähköistä asiointia voidaan lisätä merkittävästi.

Asukaspysäköintitunnuksia muutetaan koneellisesti luettaviksi, mikä tehostaa valvontaa.

Sähköistä asiointia lisätään myös sijoituslupien hakemisessa sekä asiakaspalautteiden vastaanottamisessa ja käsittelyssä.

Pysäköinninvalvonnan ja ajoneuvojen siirtoyksikön yhteistyötä tiivistetään ja synergiaetuja otetaan käyttöön. Uusi siirtolaki tulee vähentämään ajoneuvojen varastointia kaduilla tehostamalla ei-liikennekäytössä olevien ajoneuvojen poistamista.

Yleisessä käytössä olevien yksityisalueiden pysäköinninvalvonnan resursseja lisätään.

Kunnallisen liikennevalvonnan aloittamista valmistellaan yhteistyössä poliisin kanssa.

7.2. HKR-Ympäristötuotanto

HKR-Ympäristötuotanto on rakennusviraston tuotantoyksikkö, joka tuottaa mm. katutoimen ja viheralan rakentamis- ja ylläpitopalveluja.

HKR-Ympäristötuotanto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	56 700-	62 009-	5 309-	9,4
Maksutuotot	650-	610-	40	-6,2
Tuet ja avustukset	70-	23-	47	-66,5
Vuokratuotot	260-	242-	18	-7,0
Muut toimintatuotot	100-	136-	36-	35,9
Valmistus omaan käyttöön	55 400-	72 788-	17 388-	31,4
Talousarviotulot	113 180-	135 808-	22 628-	20,0
Palkat ja palkkiot	30 264	32 095	1 831	6,1
Henkilösivukulut	11 232	11 672	440	3,9

Palvelujen ostot	43 000	58 278	15 278	35,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	13 000	15 597	2 597	20,0
Vuokrat	15 300	16 966	1 666	10,9
Muut toimintakulut	204	545	341	167,4
Talousarviomenot	113 000	135 154	22 154	19,6
Toimintakate	180-	654-	474-	263,3
Poistot ja arvonalentumiset	180	252	72	40,1
Summa		402-	402-	0,0

Tavoitteet toteutuivat

Vuoden 2008 alusta HKR-Ympäristötuotanto aloitti uusitulla organisaatiollaan. Muutoksessa yhdistettiin kuusi alueellista katu- ja viheryksikköä kolmeksi alueyksiköksi. Samalla neljä toimistotason erillisyyksikköä keskitettiin uusiin rakentamis- ja ylläpitotoimen yksiköihin yhdessä keskitetyn mittaustoimen, vesistöjen puhtaanapidon, käsityöpajan, ajoneuvojen siirtoyksikön ja pilaantuneen maan kunnostusyksikön kanssa. Perusmuutos rakentui hyvään valmisteluun, mutta tarvittavat päätökset ja nimitykset ajautuivat ihan vuoden lopulle ja vuosi jouduttiin aloittamaan ilman kaikkea hienosäätöä. Vuoden aikana uusi organisaatio hioi toimintatapojaan ja erityisesti uudet tuotantopäälliköt etsivät yksityiskohdissaan roolejaan. Käytännössä toiminta vakiintui kesään mennessä ja varsinkin ylläpidon osuudella saavutettiin lupaavia tuloksia.

Uusittu organisaatio saavutti asetetut taloudelliset ja laadulliset tavoitteet. HKR-Ympäristötuotannon liikevaihto kasvoi edellisestä vuodesta noin 13 %. Kasvu suuntautui pääasiassa rakennusviraston rakentamishankkeisiin ja oli mahdollista ulkoisia palveluja kasvattamalla. Vuoden aikana myös muut kaupungin virastot ja liikelaitokset entiseen tapaan turvautuivat HKR-Ympäristötuotannon palveluihin. Tilauskanta oli koko vuoden erittäin hyvä ja varsinkin rakentamisen tuotantokoneisto oli ajoittain tiukalla.

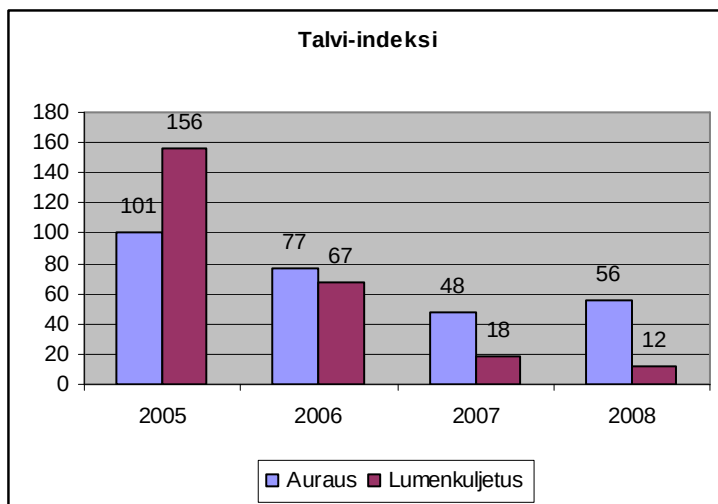
Puutarhaliitto ry ja Betonikeskus ry valitsivat HKR-Ympäristötuotannon Itäisen alueyksikön rakentama Aarrepuiston vuoden Ympäristörakennepalkinnon saajaksi.

HKR-Ympäristötuotanto oli mukana rakentamassa Vuosaaren satamaa. Vuoden 2008 aikana saatiin sovittua myös Vuosaaren sataman talvikunnossa- ja puhtaanapidosta kolmen vuoden urakkasopimus. Muita ylläpitotöitä teemme sinne tapauskohtaisesti erillistilauksilla.

Tunnuslukuja	2005 %	2006 %	2007 %	2008 %
Ulkoiset palvelut/hlökulut	106	108	118	125
Ylijäämä/liikevaihto	1,94	1,32	0,42	0,29

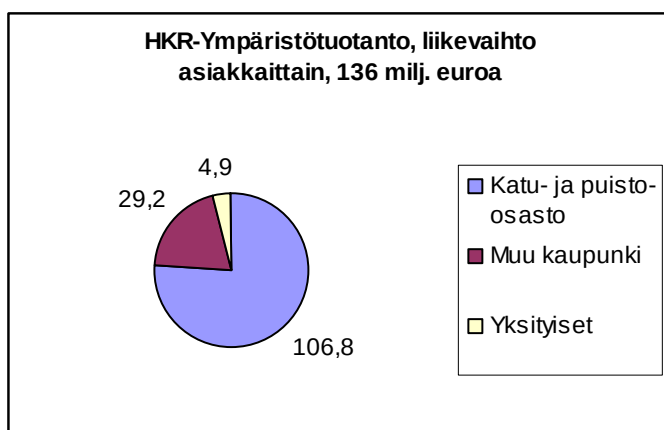
Toimintakate/liikevaihto	2,12	1,47	0,56	0,48
--------------------------	------	------	------	------

Leudot talvet jatkuivat

Talvi 2007–2008 oli HKR-Ympäristötuotannon historian helpoin. Työmäärää kuvaavat talvi-indeksin arvot saavuttivat miniminsä ja lumenvastaanotto jäi murto-osaan lumitalvien määrästä. Alkanut talvi 2008–2009 näyttää muuttuvan kahden edellisen talven tavoista kun kunnon myräkkää sekä pakkasia saatiin jo marraskuussa.

Vuoden 2008 sateisuus lisäsi vaikeuksia luonnonhoidossa. Maisemapeltojen viljelyn sato oli runsas mutta laadullisesti huono. Myös kaupunkimetsien hoidossa sateisuus aiheutti hankaluuksia. Loppuvuodesta HKR-Ympäristötuotanto aloitti uutena projektina kasvaneen kaupunkikanikannan aiheuttamien vahinkojen torjumisen yhteistyössä viranomaisten kanssa.

Rakennusmäärät	2006	2007	2008
Katuala, ha	20,3	15,8	16,4
Puistoala, ha	35,3	51,0	28,3
Katuvihreä, ha	10,0	4,5	6,6
Muu viherala, ha	5,8	3,2	5,7
Vesi- ja viemäriputkia, m	14 225	18 834	19 769

7.3. HKR-Tekniikka

HKR-Tekniikka toimii kaupungin rakennus-, auto- ja kone sekä kuljetusalan tuotteiden ja palvelujen asiantuntijana, hankkijana ja kehittäjänä tuottaen viirastoille ja laitoksille toimialansa palveluja joustavasti, tehokkaasti ja kustannusdullisesti.

HKR-Tekniikka	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	28 040-	33 946-	5 906-	21,1
Vuokratuotot	14 515-	16 868-	2 353-	16,2
Muut toimintatuotot	620-	961-	341-	55,0
Valmistus omaan käyttöön	17 800-	29 086-	11 286-	63,4
Talousarviotulot	60 975-	80 860-	19 885-	32,6
Palkat ja palkkiot	15 334	16 981	1 647	10,7
Henkilösivukulut	5 683	6 196	513	9,0
Palvelujen ostot	21 010	34 186	13 176	62,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	12 915	15 059	2 144	16,6
Vuokrat	1 735	2 604	869	50,1
Muut toimintakulut	298	426	128	43,0
Talousarviomenot	56 975	75 452	18 477	32,4
Toimintakate	4 000-	5 408-	1 408-	35,2-
Poistot ja arvonalen- tumiset	3 600	3 370	230-	6,4-
Tuottotavoite	400		400-	100,0
Summa		2 039-	2 039-	0,0

Rakentamisen kysyntä siivitti HKR-Tekniikan ennätystulokseen

HKR-Tekniikan liikevaihto kasvoi yli 25 % vuodesta 2007 johtuen pääosin kaupungin kiinteistöjen korjausten merkittävästä lisäyksestä ja onnistuneesta yhteistoimintamenettelystä kiinteistöviraston tilakeskuksen kanssa. Osa liike-

vaihdon kasvusta perustui kaupungin liikelaitosten kanssa solmittujen kumppanuussopimusten tuomaan toiminnan tehostumiseen. Reaalisesti tarkasteltuna HKR-Tekniikan liikevaihto on saavuttanut matalasuhdanteen notkahduksen jälkeen nyt tason, jolla sen kannattavuus ja kilpailukyky on optimissaan.

HKR-Tekniikan kaikkien liiketoimintayksiköiden kysyntä on ollut vilkasta ympäri vuoden ilman aikaisempien vuosien tyypillistä alkuvuoden notkahdusta. HKR-Tekniikka on pystynyt palvelemaan asiakkaitaan kohtuuhintaisesti myös rakentamisen ylikysyntätilanteessa talvella ja kesällä 2008 johtuen pitkäjänteisestä henkilöstöpolitiikasta ja erittäin laaja-alaisesta toimivasta alihankintaverkostosta. HKR-Tekniikalla on kilpailutetut vuosisopimukset rakentamisen alihankinnoista noin 200 yrityksen kanssa yhteensä noin 50 eri toimialalta. Kaiken kaikkiaan HKR-Tekniikan tuotannossa käytettiin 2008 oman työn osana noin 1000 aliurakoitsijan, alihankkijan tai materiaalitoimittajan palveluja.

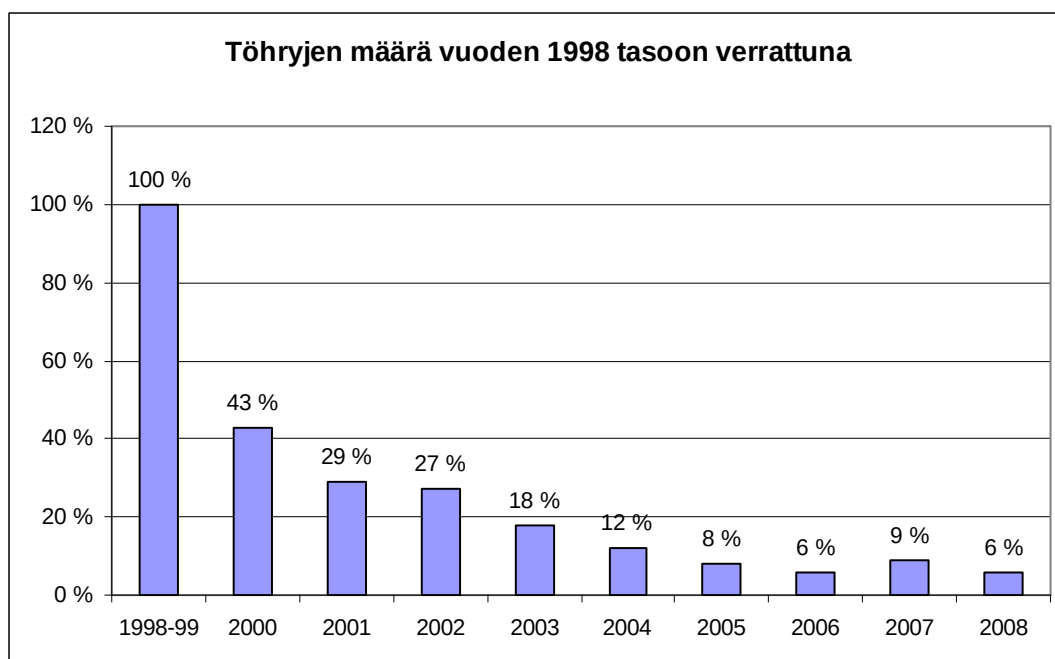
Kaupunginvaltuuston vuodelle 2008 asettamat toimintakate- ja tuottotavoitteet saavutettiin ja henkilökunnalle voitiin jakaa henkilöstötehokkuustavoitteiden saavuttamisen ansiosta lähes täysimääräinen tulospalkkio vähennettynä eräiden kehittämistavoitteiden saavuttamattomuuden aiheuttamilla tekijöillä.

Siisti Stadi -projekti

Valtuuston HKR-Tekniikalle asettamana sitovana tavoitteena oli se, että töhryjen määrä on Helsingissä 2008 korkeintaan 10 % vuoden 1998 tasosta. Tavoite saavutettiin, sillä töhryjen määrä oli vain 6 % verrattuna vuonna 1998 kartoitettuun tasoon. Tämä on noin 30 % vähemmän kuin vuonna 2007. Kartoitus on suoritettu koko seuranta-ajan samalla reitillä, joka kattaa kaikki kaupunginosat ja jolloin lasketaan töhryt kaikista rakennuksista ja rakennelmista, ei pelkästään kaupungin kohteista.

Syyskuussa 2008 julkistettu rakentamispalvelun perustamiseen liittyvä toimintatavan muutos, jolla töhrinnän ennalta ehkäisy ja töhryjen poisto tulevat vuoden 2009 alusta lähtien olemaan uuden organisaation tavanomaista asiakaspohjaista palvelumyyntiä, jolloin erillismäärärahoituksen turvin toimineet Stop Töhryille- ja Siisti Stadi-projektit loppuvat 31.12.2008, aiheutti loppuvuodesta osaltaan huomattavan lisäyksen töhrintään. Töhryjen määrä saatiin kuitenkin pidettyä myös loppuvuonna samalla alhaisella tasolla käyttämällä viimeisellä vuosineljänneksellä kaksi kertaa enemmän resursseja sekä puhdistukseen että valvontaan verrattuna vuoden 2008 muihin vuosineljänneksiin. Tulevista vuosista töhrinnän ja luvattoman ilmoittelun / tarroituksen suhteen pystytään ennakoimaan vasta kun kaupunki tekee niitä koskevan linjauksensa. Töhrinnän mahdollinen lisääntyminen tullee mitä todennäköisimmin aiheuttamaan töhrinnän ennaltaehkäisyn ja töhryjen poiston palvelujen kysynnän kasvua

Vuonna 2008 luvattomilta kaatopaikoilta kerättiin erilaista jätettä n. 200 000 kg ja luvattomia ilmoituksia/tarroja poistettiin 26 616 kpl. Luvattomien kaatopaikkojen määrä näyttää pysyvän myös tulevina vuosina nykyisellä tasolla, mutta ilmoitusten/tarrojen luvaton kiinnittäminen on osittain muoti-ilmiö, joka muuttuu nopeasti eri syistä ja jonka laajuutta tulevina vuosina on vaikea ennustaa.

Näkymät vuodelle 2009

Helsingin kaupungin omistamien kiinteistöjen korjaus- ja kunnossapito tulee vuonna 2009 olemaan edelleen erittäin vilkasta johtuen siitä, että jo vallitsevaa ja vuonna 2009 edelleen pahenevaksi ennakoitua matalasuhdannetta halutaan kaupungin toimenpitein ehkäistä tai edes hidastaa pitämällä kaupungin rakennusinvestointien taso korkealla ja erityisesti korjausrakentamisessa, mikä on HKR-Tekniikan pääasiallinen toimiala jatkossakin talonrakennus ja logistiikka-nimisenä yksikkönä uudessa rakentamispalveluorganisaatiossa.

Tämä merkitsee talonrakennus ja logistiikan kysynnän säilymistä edelleen vilkkaana, mikä mahdollistaa sen kilpailukyvyn säilymisen saavutetulla hyvällä tasolla. Näkymiä heikentää kuitenkin rakentamisen kokonaiskysynnän lasku pääkaupunkiseudulla ja koko Suomessa, mikä merkitsee huomattavaa kilpailun kiristymistä ja palvelujen myyntiä alle tuotantokustannusten ja sen seurauksena rakennusalan yritysten konkurssseja ja rakennusalan työttömyyttä aikaisemman työvoiman ylikysynnän suhteen. Mikäli markkinoilla jo alkanut työvoiman alihinnoittelu jatkuu tai jopa pahenee, myös talonrakennus ja logistiikan kannattavuus tulee heikentymään huolestuttavasti osana koko rakennusala.

Toinen kriittinen menestystekijä vuodelle 2009 on hankintatoimen onnistuminen. Se kattaa tuotannon hankekohtaisten hankintojen ohella niitä välittömästi täydentävät ja tukevat kaupungin tekniset yhteishankinnat, joita ei voi erottaa talonrakennus ja logistiikan muusta hankintatoimesta.

Erityisen tärkeää on vuonna 2009 harjoittaa aktiivista henkilöstöpolitiikkaa, jolla henkilöstön ikääntymisestä huolimatta henkilöstötehokkuus säilyy korkealla tasolla ja jolla toisaalta varmistetaan henkilöstön uusrekrytoinnit mahdollisimman korkeatasoisena ja sitoutuneena pitkäjänteisesti kaupungin tuotantoon.

7.4. HKR-Rakennuttaja

HKR-Rakennuttaja rakennuttaa Helsingin julkisia rakennuksia, tiloja ja infra-hankkeita kaupungin hallintokuntien ja muiden asiakkaiden tilausten perusteella.

HKR-Rakennuttaja	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	-2 222	-2 454	-232	10
Tuet ja avustukset	-20	-15	5	-24
Muut toimintatuotot	-30	-9	21	-71
Valmistus omaan käyttöön	-6 364	-5 814	550	-9
Talousarviotulot	-8 636	-8 292	344	-4
Palkat ja palkkiot	4 418	4 230	-188	-4
Henkilösivukulut	1 661	1 538	-122	-7
Palvelujen ostot	1 491	1 073	-418	-28
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	212	226	14	7
Vuokrat	827	844	17	2
Muut toimintakulut	27	15	-12	-45
Talousarviomenot	8 636	7 925	-710	-8
Toimintakate		-367	-367	
Summa		-367	-367	

Kaksi pääasiakasta

Suurin asiakas oli tilakeskus, joka lisäsi merkittävästi toimintaansa. Katujen ja puistojen sekä ylläpitourakoiden rakennuttaminen kasvoi myös.

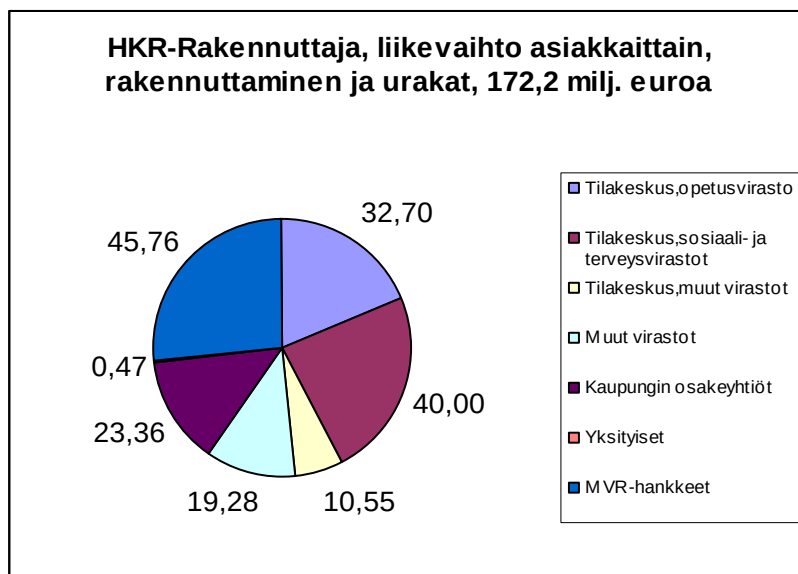
Rakennuttamisen kokonaisvolyyymi oli 172,2 Meur, mikä on 78 % suurempi kuin edellisenä vuonna. Tilakeskuksen osuus oli noin 48 %, rakennusviraston infra-hankkeiden 27 % ja muiden virastojen ja kaupungin yhtiöiden osuus oli 25 %.

Kuluneen vuoden taloudellinen tulos on tyydyttävä. Laatujärjestelmän uusimis-ta jatkettiin mm. hankintalain ja kaupungin hankintasäännön muutosten kautta. Maine-projektilla selvitettiin yksikön julkiseen kuvaan vaikuttavia tekijöitä.

Kaupungin ja valtion välistä energiatehokkuussopimusta koskeva toiminta-suunnitelma on lähes valmis. Display-merkki asennettu 117 rakennukseen. Helsingin ekologisesti kestävä rakentamisen ohjelman taloja koskeva osio valmistui samoin kuin matalaenergiarakentamisen suunnittelu- ja rakennutta-misohje. Pilottikohteita käynnistettiin kuusi kappaletta.

Näkymät vuodelle 2009

HKR-Rakennuttajan toiminta pääsääntöisesti jatkuu ennallaan. Rakennuttamisen volyymi kasvaa kaikilla sektoreilla. Infra-rakennuttamisen suhteellinen määrä kasvaa edelleen. Metroon liittyviin tehtäviin varaudutaan. Palautejärjestelmän kehitystyötä jatketaan sekä talo- että infrahankkeiden osalta. Uutta henkilökuntaa rekrytoidaan lisääntyvän työmäärän takia myös vuonna 2009.

7.5. Arkkitehtuuriostas

Arkkitehtuuriostas tuottaa ensisijaisesti kaupungin tarpeisiin toimitila- ja muuhun rakentamiseen liittyviä suunnittelu- ja asiantuntijapalveluja hyväksyttyjen tavoitteiden mukaisesti.

Arkkitehtuuriostas	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	-250	-351	-101	40
Muut toimintatuotot		-2	-2	
Valmistus omaan käyttöön	-1 350	-1 374	-24	2
Talousarviolet	-1 600	-1 726	-126	8
Palkat ja palkkiot	1 600	1 585	-15	-1
Muut henkilöstömenot	587	575	-12	-2
Palvelujen ostot	140	134	-6	-4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	60	46	-14	-24
Vuokrat	323	306	-17	-5
Muut toimintakulut	5	1	-4	-82

Talousarviomenot	2 715	2 647	-68	-3
Toimintakate	1 115	920	-195	-17
Poistot ja arvonalentumiset	20	8	-12	-62
Tilikauden tulos	1 135	928	-207	-18

Kaupunginarkkitehti toimii viraston asiantuntijana kaupunkikuvaneuvottelukunnassa, kaupunkimiljöön laatukysymyksissä sekä kaavoitukseen liittyvissä viranomaistehtävissä.

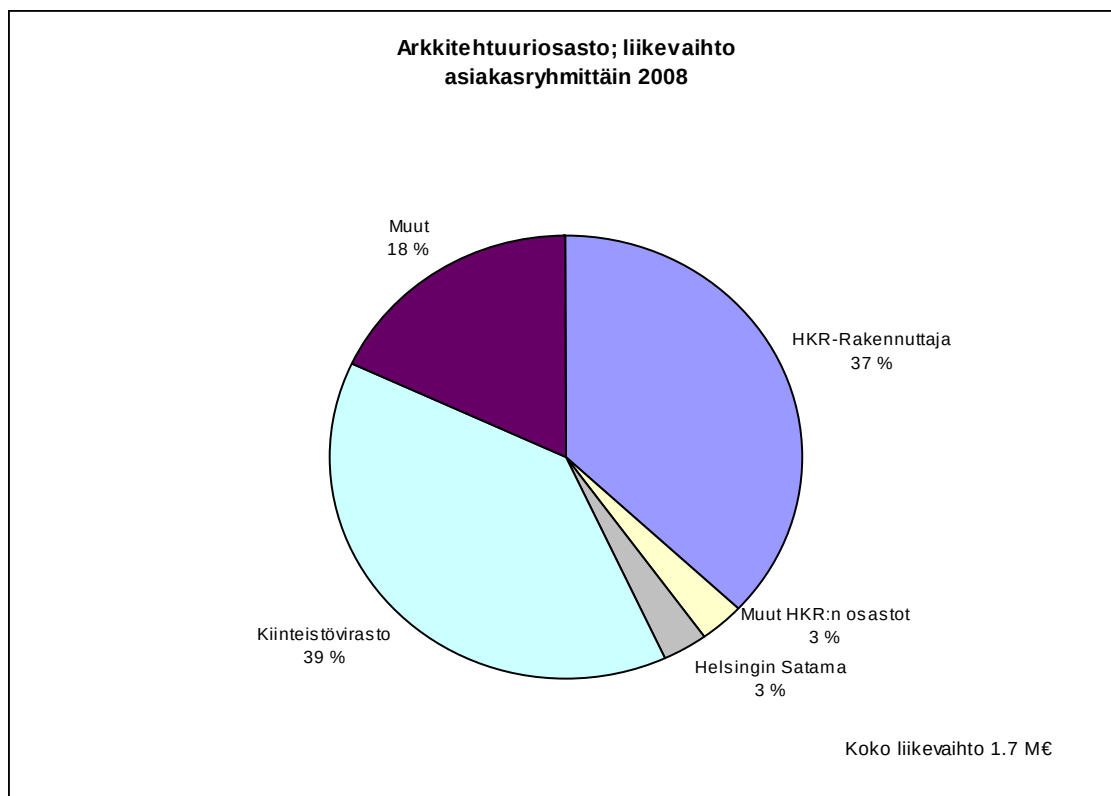
Osastolla koottiin ja valmisteltiin vuonna 2008 40 asemakaavalausuntoa sekä 4 rakennusviraston lausuntoa. Kaupunginarkkitehti toimii esittelijänä kaavaasioissa yleisten töiden lautakunnassa.

Vuoden 2008 tilikauden tulos on noin 200 000 € ennustettua parempi. Tulot kasvoivat 8 % budjetissa arvioidusta ja menoissa säästettiin noin 3 %. Osaston kaikki toimistot ylittivät omat tulostavoitteensa.

Näkymät vuodelle 2009

Osastolle rekrytoidaan vuonna 2009 2-3 suunnittelijaa korvaamaan suurten ikäluokkien kiihtyvää eläkkeelle siirtymistä.

Osaston palvelut ovat kysyttyjä. Kaikkia tarjottuja toimeksiantoja ei ole voitu mahdollistaa työkantaan. Osastolla on vakiintunut asiakaskunta ja suunnittelukapasiteetti on tuotealueittain täysimääräisesti käytössä. Tilanne jatkuu samanlaisena vuonna 2009.

7.6. Hallinto-osasto

Hallinto-osasto huolehtii yleisten töiden lautakunnan ja viraston keskitetystä hallinnosta, viestintään, henkilöstö- ja talous- ja kiinteistöhallintoon sekä kehittämiseen liittyvien tehtävien hoidosta sekä tietyistä keskitetyistä tarvikkeiden ja kaluston hankinnoista.

Syyskaudella 2008 aloitettiin koko viraston hallintotoimintojen järjestämistä koskeva selvitystyö. Lisäksi hallinto-osasto osallistui vuoden 2009 alusta toimintansa aloittaneen rakentamispalvelun hallinto- ja muiden tukipalveluiden suunnitteluun ja järjestämiseen.

Hallinto-osasto	Tulosbudjetti 1 000 €	Toteuma 1 000 €	Poikk(abs) 1 000 €	Poikk. (%)
Myyntituotot	2 527-	2 104-	-423	-16,7
Vuokratuotot	1 377-	894-	-483	-35,1
Muut toimintatuotot	113-	57-	-56	-49,6
Talousarviotulot	4 017-	3 054-	-963	-24,0
Palkat ja palkkiot	3 723	3 613	-110	0,0
Henkilösivukulut	1 362	1 300	-62	-4,6
Palvelujen ostot	5 952	5 913	-39	-0,7
Aineet, tarvikkeet ja	682	504	-178	-26,1

tavarat				
Avustukset	35	24	-11	-31,4
Vuokrat	2 232	1 754	-478	-21,4
Muut toimintakulut	70	33	-37	-52,9
Talousarviomenot	14 056	13 141	-915	-6,5
Toimintakate	10 039	10 087	48	0,5
Poistot ja arvonalentumiset	215	140	-75	-34,9
Summa	10 254	10 227	27	0,3

Tietotekniikkaa hyödynnetään

SAP -toiminnanohjausjärjestelmään liittyvää raportointijärjestelmää uusittiin ja kehitettiin. Sähköisen myyntilaskun käsittely vakiinnutettiin. Virastoyhteistä palvelimistoa uusittiin ja konsolidoitiin. HKR-Ympäristötuotannolle tehtyä kukkamyyntisovellusta kehitettiin voimakkaasti. Sisäisten tapahtumien ilmoittautumissovellus luotiin ja otettiin käyttöön.

Viestintää värittivät vihervuosi ja muutos

Mediatiedottaminen oli aktiivista. Vuoden aikana viestintäyksiköstä lähti 311 mediatiedotetta ja seurantaraporttiin kirjattiin 1552 julkaistua lehtikirjoitusta rakennusviraston toiminnasta.

Rakennusvirasto tuotti itse jokaiseen talouteen jaettavan Helsinki Info –lehden numeroon 4 viraston toimintaa esittelevän 4-sivuisen liitteen.

Valtakunnallisen vihervuoden tempauksena Helsinki, Vantaa ja Espoo esittelivät 37 viikon puistoa, joista Helsingin osuus oli 18. Puistoista julkaistiin juttusarja Helsingin Sanomissa ja jokaisesta puistosta tuotettiin äänite, joka oli kuunneltavissa internetissä ja puhelinpalvelussa.

Kaupungin puistoissa lisääntyvän villikaniongelman kampanjamateriaaliksi valmistui www-sivuille kanisivusto.

Puhuvat roskikset olivat vuoden viestintähitti, joka niitti mainetta laajasti myös kansainvälisesti tiedotusvälineissä.

Liikennetiedottamisen uusia tapoja selvitettiin. Lisäksi käynnistyi kokeilu, jossa Lauttasaaren ja Töölön asukkailla on mahdollisuus tilata tekstiviestin kautta varoitus jalkakäytävien liukkaudesta.

Pysäköinninvalvontaa tukevassa tiedotuksessa keskityttiin mm. joutokäyntiin, maastopysäköintiin, suojateille ja jalkakäytävälle pysäköintiin liittyviin ongelmiin. Suositettu ”Sujuvaa pysäköintiä Helsingissä” –esite uusittiin.

Helsinki kaikille -projektin viestinnän kärki oli yleisten alueiden tyyppipiirustusten esittelyssä.

Sisäisessä viestinnässä keskeisenä asiana oli rakennustoimen organisatiomuutos ja sen aiheuttamat toimenpiteet. Loppuvuodesta henkilöstöä koetellut vatsatauti-epidemia antoi tuntumaa myös yli virastorajojen toteutettavaan kriisiviestintään.

8. Investoinnit

Rakennusviraston investointibudjetilla rahoitetaan katu- ja puistoalueiden rakentaminen ja perusparannus sekä irtaimen hankinta. Toimitilarakentamisen määrärahat on osoitettu suoraan käyttäjähallintokunnille.

INVESTOINNIT	Talousarvio 1000 €	Talousarvio-lisäys 1000 €	Toteuma 1000€	Poikk. 1000 €
Kadut, liikenneväylät ja radat	94 770	7 735	89 927	12 578
Puistorakentaminen	16 540	930	13 072	4 398
Korkeasaari	2 500	390	2 428	462
Irtain omaisuus	4 870	336	4 640	566
Yhteensä	118 680	9 391	110 067	18 004

Kadut, liikenneväylät ja radat

Katurakentamisen määrärahat vuonna 2008 olivat 101,9 miljoonaa euroa ja niiden toteutunut käyttö 89,9 miljoonaa euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä kaupungin ja Tiehallinnon yhteishankkeissa (Kehä I), Jätkäsaarella (Crusellin silta) ja muissa kadunpidon investoinneissa (ylijäämämassojen vastaanotto, lumen vastaanottopaikat ja hiekkasiilot).

Katujen uudisrakentaminen kohdistui projektialueiden katurakentamiseen Eiranrannassa, Salmisaarella, Keski-Pasilassa (Ilmala), Hermanninrannassa, Arabianrannassa, Viikki-Latokartanossa ja Vuosaaren satama- ja työpaikka-alueella. Kamppi-Töölönlahti -alueen katurakennuksen pääpaino oli Kampin raitiotien katutöissä. Rantarakentamisen pääkohteet olivat Salmisaaren rantarakenteiden toteutus ja Sarvaston tulvarakenteet.

Uudisrakentaminen jäi vuoden 2008 tavoitellusta tasosta rakentamattomien sorakatu- ja tiehankkeiden toteutuksessa, mihin toimintasuunnitelmassa ei oltu varautua riittävästi. Samoin Itäväylän meluntorjuntahankkeen aloitus viivästyi ja käynnistyy keväällä 2009.

Katujen ja siltojen peruskorjaukset ja uudelleen päällystäminen toteutettiin pääosin suunnitellun laajuusena. Katujen peruskorjauksen pääkohteita olivat

Kalevankatu, Mikonkatu ja Mechelininkatu. Siltojen peruskorjauksessa pääpaino oli edelleen Hakamäentien siltojen saneerauksessa, muita kohteita olivat Professorintien sillan ja Naurissalmen sillan peruskorjaukset. Raitiotie 9 katutyöt (Aleksis Kivenkatu, Fleminginkatu, Porthaninkatu) ja Teollisuuskadun parantaminen saatiin valmiiksi. Risto Rytintien ja Linnanrakentajantien ramppi-järjestelyt Itäväylällä toteutettiin suunnitellulla tavalla.

Katujen ja siltojen peruskorjausten volyymi oli vuonna 2008 investointitarpeeseen nähden alhainen. Peruskorjauksen määrää tulee voida nostaa lähivuosina, jotta katujen sekä erityisesti siltojen ja muiden erikoisrakenteiden peruskorjaukset saadaan tehdyksi oikea-aikaisesti.

Suurimmat yksittäiset liikennejärjestelyhankkeet olivat Mäkitorpantien kiertoliittymä Oulunkylässä ja Yhdyskunnantien liikennejärjestely. Hidaste- ja muut pienet liikennejärjestelyt toteutuivat suunnitellun mukaisesti.

Kevyen liikenteen järjestelyistä huomattavimmat olivat Huopalahdentien alikulkutunnelin rakentaminen sekä Stenbäckinkadun, Käskynhaltijantien ja Rintinpolun kevyen liikenteen järjestelyt. Lisäksi tehtiin kunnossapidollista pääraittiverkon kunnostusta kaupungin eri osissa.

Tiehallinnon yhteishankkeet etenivät suunnitellulla tavalla Hakamäentiellä ja Lahdenväylällä. Sen sijaan Kehä I:n liittymäjärjestelyt ja melusteiden rakentaminen eivät edenneet tiehallinnon riittämättömän rahoituksen takia.

Kamppi-Töölönlahti -alueen katurakentamisen pääkohteet olivat Leppäsuon alueen kadut ja Kampin raitiotie- ja joukkoliikennejärjestelyn rakentaminen (Fredrikinkatu, Simonkatu).

Muut kadunpidon investointeihin varatut määrärahat jäivät pääosin käyttämättä. Ylijäämämassojen vastaanottopaikkojen toteutukseen ja viimeistelyyn varattu määräraha jäi pääosin käyttämättä, koska Vantaan Pitkäsuon rahoitus-tarve jäi vähäiseksi. Myöskään lumen vastaanottopaikkojen ja hiekkasiilojen kehittämiseen ja kunnostukseen ei ollut tarpeen investoida.

Katujen ja liikenneväylien suunnitteluhankkeet etenivät suunnitellulla tavalla. Merkittäviä suunnittelukohteita ovat olleet projektialueiden kadut ja rantarakenteet (Jätkäsaari, Kalasatama, Keski-Pasila) sekä muut uudisrakennuskoh-teet. Suunnittelijakapasiteetin riittämättömyyttä ilmeni ajoittain, mikä vaikutti jonkin verran hankkeiden aikatauluja hidastavasti.

Puistorakentaminen

Puisto- ja viheraluerakentamisen määrärahat vuonna 2008 olivat 17,5 milj. euroa ja käyttö 13,1 milj. euroa. Määrärahoja jäi käyttämättä erityisesti keskustan eräiden puistojen saneeraushankkeissa ja Eiranrannan puistojen uudisrakentamisessa, joiden suunnittelu viivästyi.

Puistorakentamisen keskeisiä uudisrakennushankkeita olivat Linnapuisto, Toukolan rantapuisto, Viikinojan puistot, Fallkullan puistot, Juliuksenpuisto, Väinönlehto ja Sudenkuoppa. Keskeisiä puistojen peruskorjauskohteita olivat Liisanpuisto, Kaivopuiston itäosa, Alppiruusupuisto, Aino Acten puisto ja Katri Valan puisto.

Puistorakentamisen määrärahoilla toteutettiin lisäksi suuri joukko leikkipuistoja (leikkipuisto Linja, Aurinkoniitty, Soihtu, Linnunrata), pienempiä puistojen saneeraus-, täydennysistutus- ja järjestelyitä sekä siirtolapuutarhojen ja palsta-alueiden parannustöitä.

Puistojen peruskorjausten ja uudisrakentamisen volyymi on ollut alimitoitettu ja puistorakentamista joudutaan lykkäämään sekä puistojen uudisrakentamisen että olemassa olevien puistojen saneerauksen osalta. Tilanne on epätydyttävä erityisesti uusien alueiden asukkaiden kannalta ja näiden investointien määrää tulisi lisätä nykytasosta.

Kamppi-Töölönlahti -alueen puistojen suunnittelu jatkuu siten, että rakentaminen voidaan aloittaa heti kun musiikkitalon rakentaminen sen mahdollistaa. Eiranrannan korttelialueen puistot valmistuivat vuoden 2008 aikana ja rakentaminen jatkuu Pyhän Birgitan puiston osalta kevääseen 2009.

Puisto- ja viherrakentamisen suunnitteluhankkeet etenivät suunnitellulla tavalla. Merkittäviä suunnittelukohteita ovat olleet Eiranranta, Töölönlahden eteläosa, Jätkäsaari ja muut projektialueiden puistot sekä puistojen saneeraus-suunnittelu keskustassa ja kaupungin vanhoilla reuna-alueilla.

Esirakentaminen ja lähiörahastohankkeet

Esirakentamisen kokonaisvolyyymi vuonna 2008 oli yhteensä 20,3 milj. euroa ja lähiörahastohankkeiden 3,8 milj. euroa. Esirakentamis- ja lähiörahastohankkeita on toteutettu niiden projektikohtaisesti määräytyneiden aikataulujen mukaisesti.

Esirakentamisen painopiste oli Arabianrannan, Ormuspellon alueen ja Uutelan kanavan hankkeissa. Muita kohteita olivat Fallpakan alueen ja Kivikon teollisuusalueen hankkeiden jatkaminen sekä Suutarilan pohjoisosan ja Vuosaaren puron esirakentaminen.

Lähiörahastohankkeet jakaantuivat suureen joukkoon pienehköjä kehittämis- ja parantamishankkeita. Huomattavia kohteita olivat Kannelmäen katujen kunnostus, Pihlajamäen nuorisopuiston rakentaminen ja Tallinnanaukion saneerauksen loppuun saattaminen.

LIITTEET

Rakennushankeluettelo

MERKITTÄVIMMÄT KATU- JA VIHERRAKENNUSKOhteet VUONNA 2008

Kadunsuunnittelu

Mikonkatu
Simonkatu, Kaivokatu
Keskuskatu - Pohjois-Esplanadi
Soittajantorin alueen kadut
Kuuluttajankatu
Saarenkatu
Fenixinrinne ja Tuulensuunkuja
Ormuspellon alueen kadut
Vuorensyrjä ja Louhikkopolku
Masuunkuja ja Tattariharjuntie
Palosuontie ja Halkosuontie
Ruotumestarinkatu ja Pestikuja
Ruotutorpantie ja -kuja sekä Tapperin-
kuja
Kalliotie
Porthaninkatu
Tuusulanväylän meluste Maunulassa
Suutarilantie / Riimusaavuntien kierto-
liittymä
Mäkitorpantie / Oulunkyläntien kiertoliit-
tymä
Väinö Auerin kadun ja Pietari Kalmin
kadun sulanapitojärjestelmä
Viikinmäen kevyenliikenteensilta Van-
taanojen yli
Vanhanlinnantie, Brahenlinnantie
Jauhokuja + silta
Savikiekontie
Itäväylän melusteet, Herttoniemi

Uudisrakentaminen

Salmisaaren kadut
Eiran rannan korttelialueen kadut
Hermannin, Toukolanrannan ja Ara-
bianrannan kadut
Viikinmäen ja Viikki-Latokartano IV ja
V-alueen kadut
Pasilan konepaja-alueen kadut
Läkkisepänpäätävä
Ruotumestarinkatu ja Pestikuja
Ollilantie ja -kuja
Pohjanpellontie
Suutarilan teollisuusalueen kadut
Alppikylän kadut
Tonttuvatien alueen kadut
Suolakivenkatu
Fallpakan alueen kadut
Aurinkolahden ja Pauligin alueen kadut
Ramsinrannan kadut
Vuosaaren sataman yritysalueen kadut
Sarvastonkaaren tulvasuojaus

Liikennejärjestelyt ja kevyen liikenteen väylät

Laivasillankadun risteysjärjestely
Kampin raitiotie- ja katuajärjestelyt
Huopalahdentien alikulkutunneli
Raitiolinja 9 katutyöt
Teollisuuskatu
Mäkitorpantie / Oulunkyläntien kiertoliit-
tymä
Käskynhaltijantie väli Siltavoudintie -
Liukumäentie
Yhdyskunnantien liikennejärjestely
Tattariharjuntien liikenne järjestely

Peruskorjaukset

Mikonkatu v. Kaisaniemenkatu- Aleks
Simonkatu - Kaivokatu
Fredrikinkatu (Kamppi)
Porthaninkatu
Hakamäentien sillat
Professorintien silta
Naurissalmen silta (Itäväylä)

Yhteishankkeet Tiehallinnon kanssa

Kehä I:n ja Itäväylän parantaminen /
Vartiokylän meluntorjunta
Hakamäentien parantaminen
Lahdenväylä / Koskelantien liittymän
parantaminen
Lahdenväylä / Ampumaradan risteys-
silta Viikissä
Lahdenväylä / Alppikylän meluste

Puistosuunnittelu

Saukonpaaden puistot
Jätkäsaaren puistot
Eiranrannan alueen puistot
Töölönlahden eteläosa
Linnanpuisto
Kaivopuiston itäosa
Birger Jaarlin puisto
Ormuspellon alueen puistot
Alppikylän alueen puistot
Leikkipuisto Linja
Leikkipuisto Linnunrata
Patolan koira-aitaus
Katariina Saksilaisen puisto
Väinö Vähäkallion koira-aitaus
Ruotutorpanpuiston käytävät
Loviisanpuisto
Vellamonpuisto
Alppikylänpuisto
Kraemerinlehto

Marjaniemen siirtolapuutarhan laajenus
Laakavuorenpuisto
Pomeranssipuisto
Svinhufvudinpuisto
Sikuripuisto
Omenapuisto

Puistojen uudisrakentaminen

Hylkeenpyytäjän kenttä
Luostarinpuisto
Lehtovuorenpuisto
Toukolan rantapuisto
Viikonojanpuisto
Fallkullan pelto ja Ojanvarsipuisto
Väinö Vähäkallionpuiston koira-aitaus
Patterikujan kenttä
Väinönlehto
Lill-Kallvikinpuisto

Puistojen peruskorjaus

Kolmikulmanpuisto
Hevosenenkäpuisto
Leikkipuisto Seppä
Patterimäki

Leikkipuisto Linja
Leikkipuisto Soihtu
Leikkipuisto Linnunrata
Päiväkoti-Lehdokki, Aurinkoniitty
Vuosaaren kartanopuisto

Esirakentaminen

Arabianrannan esirakentaminen
Uutelan kanavan rakentaminen
Ormuspellon alueen esirakentaminen
Vuosaarenpuron kunnostus
Kivikon teollisuusalueen esirakentaminen
Fallpakan esirakentaminen
Eiranrannan maaperän puhdistus

Lähiörahostohankkeet

Kannelmäen katujen kunnostus
Pihlajamäen nuorisopuisto ja Lucina
Hagmanin kuja
Pihlajamäen hiidenkirkon ympäristö
Tallinnanaukion saneeraus
Tapaninvainion matonpesupaikan rakentaminen
Louhikkopolun rakentaminen

HKR-TEKNIIKAN MERKITTÄVIMMÄT VUONNA 2008 VALMISTUNEET KOHTEET

TALONRAKENNUS

Päiväkodit

Lpk Valkea, peruskorjaus
Lpk Vuorilinna, vesikaton ja julkisivujen uusiminen
Lpk Viikinki, vesikaton ja sadevesijärjestelmän uusiminen

Koulut ja oppilaitokset

Gymnasiet Lärkan, julkisivujen korjaus
Itäkeskuksen lukio, ikkunoiden uusiminen
Länsi-Helsingin lukio, alapohjan puhdistus
Puotilan ala-asteen koulu, ikkunoiden uusiminen
Arbis, opetuskeittiön peruskorjaus
Itäkeskuksen peruskoulu, B-rakennuksen vesikaton uusiminen

Sairaalat

Laakson sairaala, infektio-osaston peruskorjaus
Kustaankartanon vanhustenkeskus, G-rakennuksen peruskorjaus

Julkiset rakennukset

Finlandiatalo A-, B- ja Helsinkisali, alakattojen uusiminen
Finlandiatalo, talonmiehen asunnon muutos toimistotiloiksi
Kaupungintalo, Helsinki tiedotuksen tilojen rakentaminen
Ravintola Pukki, peruskorjaus ja laajennus
Työväen asuntomuseo, konservointi

Muut julkiset rakennukset

Helsingin tukkutori, pakastamotilojen uusiminen
Palmian hälytyskeskus, peruskorjaus
Mellunkylän pelastusasema, konttitalin peruskorjaus
Kultturiostari Mellari, rakennus- ja lvis-tekniiset muutostyöt
Ryhmäkoti Rentola, peruskorjaus
Yrjönkadun uimahalli, WC- ja sosiaalitilojen uusiminen

Uudisrakennukset

Korkeasaaren eläintarha, huoltorakennus
Korkeasaaren eläintarha, petolintuhäkki
Pihlajamäen nuorisopuisto, kokoontumiskeskus

Kallioväestönsuojat

Vuosaaren sataman eteläinen kalliosuoja, peruskorjaus
Tiilimäen kalliosuoja, peruskorjaus
Laajalahdenaukion kalliosuoja, peruskorjaus

Piha- ja ulkoalueet

Pukinmäen nuorisokoti, piha-alueiden kunnostus

KONEPAJA

Korjausrakennus

Svenska normallyceumin perustuksien ja kellaritilojen kunnostus
Vallilan ammattikoulun liikuntasali
Kallion virastotalon rahatoimiston muutostyöt

Kosteusvaurio

Tekniikan museon paloraivaukset, tilojen kunnostus ja uuden katon rakentaminen
Finlandia-talon perustusten kunnostustyöt
Kontulan ala-asteen tiilimuuraustyöt

Lvi

Päijänne-tunnelin huoltotyöhön liittyvät oheistyöt
Pitkäkoskella ja Vanhankaupungin lahdella
Satamien paineviemärijärjestelmien rakentaminen
Toukolan pääviemärin kunnostustyöt

Metalli

Kaupungintalon infotiskin metallityöt
Länsisataman lasikatos
Pelastuslaitoksen taitto-ovityöt

Puu

Risteilijäalus Independence of the Seas ravintolakalusteet
Kaupungin eri kirjastojen kalusteet; Vuosaari, Vallila, Lauttasaari
Kaupungin talon infotiski, näyttelyrakenteet ja kalusteet

Sähkö

Finlandia-talon nousukeskusten uusintatyöt
Liikennevalo ja nopeusnäyttötäulujen asennuksia ympäri kaupunkia
Arabianrannan autolämmitysjärjestelmän rakentaminen
Hiidenveden pumppaamon sähkötekniiset työt

ARKKITEHTUURIOSASTON MERKITTÄVIMMÄT SUUNNITTELUHANKKEET VUONNA 2008

Uudisrakennusten arkkitehtisuunnittelu

Vuosaaren satama, Tullin rakennukset
Korkeasaaren eläintarha, Visenttitarha
Outamon oppilaskoti, osastot Ykkönen ja Kakkonen
Pihlajamäen nuorisokeskus
Lasten leikkipuisto Haruspuisto, laajennus

Peruskorjaus- ja muutostöiden arkkitehtisuunnittelu

Talvipuutarha
Koy Väinölänkatu 5, kirjasto ja lasten päiväkot
Alku
Neulapadon koulu ja lasten päiväkot Neulanen
Naulakallion hoito- ja kasvatuskodit, osastot 1-3 ja Kuusela
Korkeasaaren eläintarha: Ravintola Pukki, Willen talli ja Etelä-Amerikkatalo
Wikströmin huvila
Lasten päiväkot Puotinharju
Työväen asuntomuseo
Wanha Kauppahalli, rakenteet

Sisustussuunnittelu

Duetto, Palmian uudet toimitilat
Suomenkielisen työväenopiston irtokalustesuunnittelu
Kirjastojen palvelualuemuutoksia: Lauttasaari, Herttoniemi, Kannelmäki ja Tapanila
Vuosaaren satama, Tullin rakennukset
Ylipormestarin virka-asunto, muutostyöt
Taloussuunnittelukeskuksen kehittämistoimiston tilat, Aleksanterinkatu 24
Matkailutoimisto
Savoy-teatteri, lämpiö
Muuttosuunnitelmia ja -selvityksiä

Ammattikeittiöiden peruskorjaus- ja muutossuunnittelu

Hankesuunnittelu

Koskelan sairaalan ravintokeskus
Lapinlahden sairaala
Herttoniemen ala-aste
Kulosaaren ala-aste

Meilahden ala-aste

Luonnossuunnittelu

Itäinen yhteispäivystyssairaala, ravintokeskus

Toteutussuunnittelu

Töölön palvelutalo
Eurooppalainen koulu
HELTECH- Haagan koulutusyksikkö ja väistötilat
Laajasalon ala-aste
Diakonia amk

Uudisrakennuskohteiden, keittiösuunnittelu Hankesuunnittelu

Lpk Uusi Sepänmäki
Oulunkylän perhetukikeskus

Rakennesuunnittelukohteita

Uudisrakennusten rakennesuunnittelu

Kustaankartano, siirtotilojen VSS
Outamon os. Ykkönen ja Kakkonen
Lpk Koralli
Tervalammen kartano, kuntoutuskeskus

Peruskorjaus- ja muutostöiden rakennesuunnittelu

Lpk Puotinharju
Koskela A ja C, julkisivut
Kiseleffin ja Sunnin talot
Neulapadontie 6, koulu ja pk
Finlandia-talo remontit
Pelastuslaitoksen kalliosuojat
Suvi-lahti, salaojat

Rakenteiden purkusuunnittelu

Vuosaaren satama, hankesuunnittelu
Jätkäsaari, hankesuunnittelu
Sompasaari, hankesuunnittelu

Mittauskohteet yms.

Finlandia-talo, käyristymämittaus
Laajasalon ala-aste
ARBIS
Svenska Norsen
Vartiokylän yläaste
Kulosaaren ala-aste

HKR-RAKENNUTTAJA

1.1. - 31.12.2008 valmistuneet hankkeet

Korjausrakentaminen

	br-m2	M€
Laakson sairaala rak. 4, keskitetty kuntoutus	5 186	6,2
Högestadie skolan Lönkan/Tölö gymnasium	5 472	4,2
Pakilan ala-aste, tekninen perusparannus	4 859	3,1
Laakson sairaala, rakennus 2, 4.kerros infektio-os	1 503	3,1
Finlandia-talo, teräsrutiläalakattotyöt	1 700	2,2
Myllypuron yläaste, peruskorjaus 2. vaihe	3 705	1,9
Ravintola Pukki, peruskorjaus ja laajennus	890	1,8
Korkeasaari, varikkoalueen kunnostus+lentohäkit	1 377	1,8
Lpk Valkea, peruskorjaus	963	1,8
Malmin sairaala rak 18, kuntoutuksen korj.	1 111	1,6
Minervankatu 3 asunnot, peruskorjaus	1 514	1,6
Tukkutori, rakennus 2 pakastamon peruskorjaus	2 600	1,5
Kivelän sairaala rakennus 25 hammashuolto	1 330	1,4
Vaahterapihan vastaanottokeskus korvaavat tilat	922	1,1
Kaupungintalo, Helsinki-tiedotuksen näyt		1,1
Pikkupurontie 7	723	0,9
Uusix verstaat, puutyötilan ja ompelimon korjaus	1 166	0,8
Töölön kisahallin kuntosalin ja toimistotilojen muutos	633	0,6
KSV:n infokeskus	480	0,6
Fallkullan kotieläintila nuorisotilan laajennus	270	0,5
AMK, Stadia Agricolank.1-3 vesikattokorjaus	1 350	0,4
Lönkan, ikkunoiden&lounaisjulkisivun kunnostus		0,4
Itäkeskuksen peruskoulu, B-rak, vesikattotyö	1 374	0,3
Finlandia-talo, talonmiehen asunto+K116	356	0,3
Tennispalatsi, 2 krs tilamuutokset	137	0,2
Kasarmikatu 21, 1krs palveluryhmän työtilat	100	0,2
yhteensä	39 721	39,6

Uudisrakentaminen

Vuosaaren sataman tullin tilat	2 927	7,5
Lpk Vikkeri	1 000	2,8
Lpk Inkivääri	940	2,5
Kestikujan asuntolan uudisrakennus	722	2,0
Pihlajamäen nuorisopuisto	100	0,4
yhteensä	5 689	15,3

MVR-rakentaminen

Korjausrakentaminen

Kulosaaren metrosillan korjaus, 3.vaihe		2,6
Raitiotietelinja 9, Porthaninkatu, KPO		1,6
Kalevankadun korjaustyöt välillä Yrjönka		0,5
Fredrikinkadun sillan korjaustyö		0,3
Finlandia-talo, porras-&tukim.urakat		0,1
yhteensä		5,1

Uudisrakentaminen

Toukoranta 3		9,3
Koskelan eritasoliittymä, KPO		6,2
Kallvikintien liittymä		3,2

		37
Huopalahden alikäytävä KPO	2,5	
Fallpakan esirakentaminen 2	1,8	
Kivikonlaita, esirakentaminen 2007, lask	1,1	
Suutarilan teollisuusalueen stabilointi	1,0	
Tallinnanaukion pintarakenteiden korjaus	0,7	
Ruhnunkj & Muhunraitin porras- & tukim.urak	0,3	
Viikintori, porras-& tukim.urakat	0,2	
yhteensä	26,30	

Valmistuneet hankkeet yhteen- sä	86,29
---	--------------

Suoritteet ja tunnusluvut

Katualueiden ylläpito		2005	2006	2007	2008
Katujen ylläpito	M€	37	37	39	42
Ylläpitokustannukset	€/m ²	2	2	2	2
Kunnossapidettävä katuala	ha	2 020	2 025	2 035	2 040
Kokonaisvastuuhoitoala	ha	920	920	1 050	1 310
Ylläpidettävät sillat	m2		300 000	300 000	308 028
Uudelleenpäällystetty katuala	ha	45	40	48	46
Ajoneuvojen varasto- ja lähisiirrot	kpl	10 746	10 171	10 860	11 240
Ajoneuvojen hävittäminen	kpl	1 877	1 708	1 272	1 091

Viheralueiden pinta-alat		2005	2006	2007	2008
Viheralueiden ylläpito	M€	16	16	20	20
Ylläpidettävä puistoala	ha	987	988	935	937
- Rakennetut puistot	ha	857	858	885	869
- Muut alueet (Suomenlinnan haudat ym)	ha	21	21	21	21
Maisemapellot	ha	420	423	417	417
Niityt	ha	395	395	430	427
Taajamametsät	ha	3 724	3 790	4 023	4 023
Luonnonsuojelualueet	ha	376	424	461	461
Siirtolapuutarhat	ha	98	98	98	98
Viljelypalstat	ha	54	54	54	54
Kesämaja-alueet	ha	81	81	81	81

Helsingin viheralueiden suoritetietoja		2005	2006	2007	2008
Leikkipaikkoja	kpl	212	218	218	206
Leikkipuistoja	kpl	69	67	67	68
Siirtolapuutarha-alueita	kpl	9	9	9	9
Siirtolapuutarhapalstoja	kpl	1 916	1 925	1 925	1 925
Viljelypalsta-alueita	kpl	44	46	46	46
Kesämaja-alueita	kpl	9	9	9	9
Kesämajamökkejä	kpl	1 438	1 438	1 438	1 438
Koira-aitauksia	kpl	86	86	87	88
Vuokratut peltoalueet Helsingissä	ha	15	13	13	13
Vuokratut peltoalueet muissa kunnissa	ha	319	318	319	319

Pysäköinninvalvonta		2005	2006	2007	2008
Pysäköintivirhemaksukehotuksia	kpl	160 733	185 908	194 761	231 817
Annettua maksumääräyksiä	kpl	52 352	58 344	56 834	74 446
Ulosottoon maksumääräyksiä	kpl	27 855	23 367	26 543	25 660
Vastalauseita	kpl	10 284	9 755	11 003	12 949
Lausuntoja hallinto-oikeudelle	kpl	345	327	247	301
Pysäköintimittari- ja automaattipaikat	kpl	21 363	21 363	21 363	21 845
Pysäköintimittarit	kpl	44	44	43	43
Pysäköintiautomaatit	kpl	536	536	552	565
Ajoneuvojen siirtokehotuksia	kpl	3 329	4 360	4 107	6 602
Ajoneuvojen siirtoja	kpl	1 906	1 966	1 983	1 897
Asukaspysäköintitunnukset	kpl	26 066	27 490	28 256	28 584
Yrityspysäköintitunnukset	kpl	2 607	2 752	2 857	3 000
Pysäköintilippujen myynti	kpl	166 650	0	0	0

Alueiden käyttö		2005	2006	2007	2008
Myönnettyt aitausluvut	kpl	458	433	413	349
Myönnettyt ulkoilmatilaisuuksien luvat	kpl	422	397	840	703

Myönnettyt kaivu-, liikenne- ja sijoitusluvat kpl 6 034 8 715 8 482 8 301

Vahingonkorvausasiat		2005	2006	2007	2008
Myönnettyt vahingonkorvaukset, uudet	kpl	205	166	189	187
Myönnettyt lisäkorvaukset	kpl	195	157	145	122
Hylätyt korvaushakemukset	kpl	188	134	118	135
Maksetut vahingonkorvaukset	t€	500	434	418	336

Asiakaspalvelu		4/2005	2006	2007	2008
Vastaanotetut puhelut	kpl	54 850	79 377	74 734	81 768
Asiakaskäynnit	kpl	25 900	34 110	34 063	34 683
Sähköpostit: rakennusvirasto	kpl	3 678	5 296	6 061	7 771
Sähköpostit: pysäköinti	kpl	6 521	8 914	9 643	11 590

HKR-Ympäristötuotanto		2005	2006	2007	2008
Talvihoidettava ala	ha	1 161	1 312	1 186	1 150
Puhtaana pidettävä ala	ha	859	974	910	1004
Hoidetut taajama- ja ulkoilumetsät	ha	496	486	528	506,5
Talvikunnossapitosopimuksia	kpl	1 558	1 553	1 406	993
Puhtaanapitosopimuksia	kpl	377	341	330	242
Ajoneuvojen lähisiirtoja	kpl	10 746	10 470	10 228	10 635
Lumen vastaanotto	kuormia	56 493	48 862	28 176	11 152
Hiekoitusmateriaalin käyttö	tonnia	31 300	32 880	25 176	37 000
Katulaboratorion tutkimukset	kpl	1 179	977	1 198	1 087
Ylijäämämaiden vastaanotto	m3	73 600	268 000	184 000	130 000
Pilaantuneiden maiden vastaanotto	tonnia	49 429	87 999	110 714	48 307
Pilaantuneiden maiden loppusijoitus	tonnia	77 838	88 143	0	136 972
Ajoneuvojen varastosiirtoja	kpl	1 721	1 673	1 740	1 762
Hävitetty romuajoneuvoja	kpl	1 877	1 706	1 272	1 091
Työkohteisiin istutetut puut ja kasvit	kpl	121 113	96 400	92 746	124 175
Valmistetut liikennemerkit, kilvet, tarrat	kpl	43 665	37 723	43 256	54 345

HKR-Tekniikan kalustomäärät		2005	2006	2007	2008
Henkilöautot	kpl	125	166	213	243
Pakettiautot	kpl	310	331	356	379
Kuorma-autot	kpl	121	129	132	134
Erikoisautot	kpl	22	16	14	13
Lakaisulaitteet ja -ajoneuvot	kpl	14	25	24	24
Ajoneuvojen lisälaitteet	kpl	570	588	592	589
Työkoneet	kpl	386	394	398	401
Työkoneiden lisälaitteet	kpl	1 114	1 146	1 152	1 162

HKR-Rakennuttaja		2005	2006	2007	2008
Uudisrakentaminen	M€	59,41	35,45	38,84	108,26
Perusparantaminen	M€	44,36	40,13	32,80	63,88
Uudisrakennukset ja peruskorjaustyöt	br-m ²	85 315	64 199	27 107	45 410

Arkkitehtuoriosasto		2005	2006	2007	2008
Hankkeet	kpl	200	250	300	261

Palkinnot

- Rakennusviraston Puhuva roskis -kampanja sai kunniainnoinnin Vuoden 2008 yhteiskuntaviestintäteko–kilpailussa. Palkitsijana oli Yhteiskuntaviestinnän yhdistys YVY.
- Vuoden 2008 Ympäristörakenne -kilpailun palkinnon sai Aarrepuisto ja kunniainnoinnin Eläintarhan skeittipuisto Micropolis. Kilpailun järjesti Rakennustuoteteollisuus RTT ja Puutarhaliitto.
- Viherympäristöliitto myönsi Vihervuoden 2008 mitalit Eino Pursiolle, Mikko Koivistoiselle, Satu Tegelille ja Juha Raisiolle.
- Suomen Puunhoidon Yhdistys ry palkitsi puuasiantuntija Juha Raision Vihervuoden vihreä kaupunki–mitalilla.
- Talvipuutarha palkittiin matkailualan Best of Helsinki Awards-kilpailun talvielämysten sarjassa.
- City-lehti valitsi rakennusviraston Puhuva roskis -kampanjan kaupungin parhaaksi tempaukseksi Helsingissä 8.10.2008.

Tapahtumat

- Kaupunkiomaisuuden hallinta -seminaari
- Valtakunnallisen vihervuoden 2008 tapahtumia:
 - Viikon puisto 18.2. - 14.11.2008, puistojen esittely vuoroviikoin Helsingin, Espoon ja Vantaa yhteistyönä
 - Kansainvälinen ”Liiku terveemmäksi” -päivä Hesperian puistossa
 - Hanami, kirsikankukkajuhla Roihuvuoren Kirsikkapuistossa
 - Meilahden arboretumin ruusutarhan avajaiset
 - Esteettömän Puumerkki - luontopolun avajaiset Ki-vinokassa
 - Narinkkatorin puistojen viikko - tapahtuma
 - Vihervuoden päätöstapahtuma Viikissä, seminaari teemana ”Vieralueiden merkitys henkiseen ja fyysiselle terveydelle”
 - Itämeren kaupunkien viherammattilaisten tapaaminen
- Opastettuja puistokävelyt järjestettiin 14, osallistujia 1 730
- Helsinki-päivänä toteutettiin draamallinen esitys, jossa keskustan patsaat heräsivät henkiin.
- Keväiset perinteiset siivoustalkoot järjestettiin, 230 talkootapahtumaa, joihin osallistui 23 500.
- Hyvällä asialla vapaaehtoistyöhön oli vuoden 2008 lopussa ilmoittautunut 298 henkeä
- Helsinki kaikille -verkostoseminaari Valkeassa talossa.
- Esteettömyyskoulutukset sosiaalivirastolle, liikuntavirastolle ja pysäköinninvalvonnalle.
- European Forum of Urban Forests – konferenssin post-ekskursio
- Toinen jalka haudasta –elokuva yhteistyö Johanna Vuoksenmaan ja Dionysos Filmsin kanssa
- Yleisten töiden lautakunnan Asuntomessut 2008-matka Vaasan Suvilahteen 5. – 6.8.2008

Julkaisut ja esitteet

- Helsingin kaupungin hulevesistrategia
- Pääkadun kunto- ja tarvekartoitusmalli
- Kaupungin vihreät akselit - Helsingin puistokadut ennen ja nyt
- Niskalan arboretum, hoito- ja käyttösuunnitelma

Urheilussa hyviä suorituksia

- Kaupungin kirkkovenesouduissa hopeaa HKR:n soutukerholle
- Rakennusvirasto Koho Group voitti kaupungin petankkikisat Kaisaniemen kentällä. Kolmas sija meni rakennusviraston Viherpiipertäjille.